

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:
Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 257.

KIADÓHIVATAL:
Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

M. ÖFIZETÉS
MELYEN:
Egy óra ..... 24 korona.
Egy hét ..... 2 korona.
VEDÉKEN:
Egy óra ..... 28 korona.
Egy hét ..... 2 k. 40 f.
HIRDETÉSEK:
6-hatásos petis sor egyszer 20 fillér.
minden következőnél 16 fillér.
Nyitászó sora 40 fillér.

Arad, 1900.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
Stauber József.

Szerda, november 28.

Mai számunk főbb közleményei:

Vezérszék: A megrendszabályozott egyetemi kör.

A költségvetési vita.

A kínai háború.

Bismarck az Alföldön.

Krüger apóról.

Sarlot főkapitány jubileuma.

A drótnélküli táviratozás.

Színháms nevelőnk.

Hajdan és most.

Tárcsa: Mariangela. Irta: Carlo Pignone.

Regény-Csarnok: A kétlelkű ember. Irta: Groller Balduin.

A megrendszabályozott egyetemi kör.

Arad, november 27.

A közoktatásügyi miniszter legutóbbi határozata méltó feltűnést kelt az egész országban, mert oly visszás helyzeten kíván azzal segíteni, mely elszomorítólag hatott mindazokra, kik a mai egyetemi ifjuság ferde irányba terelt működését figyelemmel kísérték. Az egyetem falain belül lelketlen agitátorok ütöttek tanyát és oly tanoknak szereztek hívőket, melyek megméltelyezték az ifjuság lelkét, kiűzték belőle a nemes idealizmust és kiölték azt a komoly iparkodást, melylyel a jövő nemzedék önmagának és hazájának tartozott.

Az egyetemi polgárságra büszkén tekintett eddig a nemzet, mert letéteményese volt mindazon nagy eszméknek,

melyekert hazánk nagyjai küzdöttek. Ott volt a magyar nemzeti aspiráció melegágya, mely a különböző tudományok segítségével mint egészséges életerő buzogott az ifjuság ereiben. Ott volt a hofiuai szeretet magasztos oltára, melyen az egyetemi tanári testület az ifjakkal együtt naponta meghozta áldozatát és ott volt a testvériség, a szabadság, a függetlenség szentháromságának temploma, melyben az új, a fejlődő generáció hivatott elemei egy szebb jövő megvalósításán fáradoztak.

A visszavonás átka ránehezedett az alma mater hajlékára és megbénított benne mindent, ami édes reménysége volt a nemzetnek. A tudomány fejlesztése, tökéletesítése megakadt, a felvilágosodottság fátylaja kialudt, a hazafiság magasztos érzülete kiveszett. És mi az, ami mindennek helyébe lépett? A gyűlölködés a felekezetek között; a megvetés az egyes nemzetiségek között; a felbontása a kölcsönös szeretetnek és tiszteletnek; a megszakítása a testvéri szeretetnek és a lealjasítása a mindent egyaránt felemelő tudománynak.

Szégyenpir fogta el az országot, látva azt, hogy ez a gyalázatos áramlat mennyire tudott érvényesülni az egyetem falain belül és szomorúan tekintett mindenki a főiskolára, mely nemesítő hatását mindenkorra elveszteni látszott.

Es ezt a szomorú eredményt egy politikai párt vindikálhatja magának, mely tanáival a józan népet elámitani nem

tudva, az ifjuság fogékony lelkét vette hatalmába és abba beleoajtva a kárhozatos tanokat, ezen az uton végezte ördögi munkáját. A néppárt dicsekedhetik azzal, hogy ma már az egyetemen a felekezetek egymás ellen vannak uszítva, hogy a nemzetiségek egymás ellen rontanak és hogy a tudomány istennője gyászba borulva nézi a pusztítást és rombolást.

Az egyetemi polgárság körében mutatkozó mozgalom vért is kívánt, a testvér ütötte, sebezte a testvért, a tanárok iránti tisztelet meglazult, a fegyelem mint buborék eloszlott és az egyetemi tanács még olajat öntött a tüzre, ahelyett, hogy elmulasztani segítette volna a gyűlölködés pusztító tüzét.

Nem is az ifjuságot okozzuk mi botor botlásáért. Hisz az ifjuság még tapasztalatlan és bohó, az impresszió ad irányt tevékenységének és működésének. — De igenis vádolni kell a tanács befolyásos tagjait, annak vezetőségét, mely ez áramlat ellen gátat emelni nem tudott és mely botor határozatával beszennyezte a magyar alma mater dicsőséges tradícióját.

Lidércnyomástól szabadult meg az ország akkor, amidőn *Wlassics Gyula* közoktatásügyi miniszter, erős kézzel, szilárd akaraterevével belényult a darázsfészekbe és liberális rendeletével hatályon kívül helyezte az egyetemi tanács azon határozatát, melylyel kizártak az egyetemből néhány lelkes, az egyenlőségért küzdő egyetemi polgárt.

TÁRCZA.

Mariangela.

(Olasz elbeszélés.)

Irta: Carlo Pignone.

Mellbeteg volt a leány. Egyszer, midőn a sárga selyemgubók ide s tova tánczoltak a forró vízben, különös hang tört ki a torkából és vér gyülemlett a szájába. Nem szólt róla senkinek. Szégyenlette a betegségét. Járt továbbra is mindennap a gyárba. Mindig előbb ott volt, mint a többi munkásnő, mikor tüzet kellett rakni az üstök alá, ha a nap kibújít a San Michele-domb mögül és vérvörös sugarakat lövelt a hegyekre. A zord szikla lassanként aranyos köpenyt öltött magára; a dér ott rezgett még a növények levelein, melyek lehajolva szundikáltak, mint az olyan ember, a ki rossz kedvvel kel föl; ott ragyogtak a nap sugarában, mintha megannyi üvegdarab lenne. Ean-Leucio vörös kéményeiből fekete füstoszlopok szállottak föl a kék égboltozatra.

Mariangela elsápadt. Urczáin az a két kaczer gödröcske eltűnt a mély barázdák közt, melyeket mellbaja szántott rajtok.

Hónapok multak.

— Mi bajod Mariangela? — mondta neki egy reggel Lorenzo, a gyártulajdonos fia. És két nagy fekete szemét ráemelte arra

a viaszszárga arczra. Mély szájalom fogta el. Megesett a szive azon a szép beteges leányon. Az ő erős, vérmes természete megkönyörült e gyöngye teremtesen. Az izmos, hatalmas tölgy szeretett volna a saját nedvéből átönteni ebbe a szegény szenvedő kis virágszáiba. Lorenzo huszonöt éves volt. Magas, erős ifju. Az öklével le tudott volna teríteni egy ökröt. Soha sem volt beteg. Mikor egy este borozgatott barátival a borostyánnal befuttatott korcsma előtt így kiáltott föl:

— Megpukkanok az egészségtől ...

Talán ez az ellentét okozta, hogy a szive végtelen szerelemre gyuladt a szegény leány iránt, a ki munkásnő volt Lorenzo atyjának a gyárában. Azelőtt nem szeretett még senkit. Ez a mellbeteg leány gyulasztotta föl a szívet szenvedélyes, tiszta szerelemre. Még volt egy pillantás reá. Könyörület és gyöngédség volt a szerelemben. Attól kezdve nem tudott nála nélkül élni; látnia kellett, beszélnie kellett vele, hogy vigasztalja és bátorságot öntsön a lelkébe. Szívesen feláldozta volna magát érte, csak-hogy egészségesnek lássa. Hajnalban fölkel és bevárta a domb oldalán vezető ösvényen. Eljött a leány, szép termete messziről feltűnt. Nagyon lassan járkált, epret szedegedett az utszegen. A nap megaranyozta a hegyeket és a termékeny mezőket.

A platánok magas csucsai himbálóztak a levegőben. Finom por kerekedett föl az or-

szágutról, a fákra hullott és fehér fátyollal vont be a leveleket. A tücsök csiripelt; a gyárból messziről odáig elhallatszott a zaj.

— Jó reggelt, Mariangela!

— Jó reggelt, Lorenzo!

Nem fogtak kezet. Nem beszéltek többet. Együtt megindultak a meredek ösvényen, egymás mellett. Időről-időre felnézegettek egymásra. Abban a pillantásban csak szenvedély volt, vágyak nélkül. A leány beteg; az ifju erős, egészséges. Szerelmök tisztaságát nem zavarta meg soha egy bűnös gondolat sem; az igazi gyöngéd vonzalomnak ezt a költészetét nem gyalázta meg. Attól félt talán, hogy másféle szerelem megárthatna ennek a drága teremtesnek. Hiszen olyan gyenge volt. Egy szélfuvás is leterithetné. A szerelem pedig olyan, mint a vihar, mint az orkán.

Lassan ment a leány; fekete szövötruha volt rajta. Piros selyem, sárga virágos kendőjét összehuzta a keblén, miközben megcsendült az arany pénz sovány nyakán. Haját simára fésülve viselte.

Mikor a gyár kapuja elé értek, a fiatal ember így szólt hozzá:

— Három óraker eljövök érted, Mariangela! Ezzel elváltak egymástól.

Az ifju nekiindult a mezőnek s magába rejtve szenvedélyét, ábrándozott. Teli tudóvel szivta az illatos levegőt, mely a parkból áradt szét. Szóba ereszkedett a parasztokkal, kik a

Ez a miniszteri rendelet újmutatás akart lenni, hogy legmagasabb helyen perhorreskálják ezt az áldatlan állapotot és hogy ott végét akarják vetni e szégyenletes működésnek. — Mennyire fájhatott el az egyetemen az erkölcs, ha ez az újmutatás sem tudott kellő hatással lenni. A néppárt gyalázatos machinációja sokkal mélyebb barázdákat vont az egyetemi élet talajában, semhogy egy rendelet, áthatva a legnemesebb intenczióktól, ismét elsimíthatott volna mindent. Az egyetemi kör belsejében nőtt a dudva egyre tovább és elvonta a valódi idealizmustól az élet nedűjét.

Még erősebb és intenzívebb intézkedésre volt szükség és hiába a magyar kormány éberségének és erejének, megtalálta egy újabb rendeletével azt a remediumot, mely a kívánatos eredményt meg fogja hozni. Ez a rendelet az, mely az egyetemi kört bezárta, mely tehát a darázs-fészket alapjában felforgatta. Még donganak a gyűlölködés darazsai az egyetem falai körül, de a felülről fuvó szél el fogja őket pusztítani és a közoktatásügyi miniszterium bölcs és éber politikája vissza fogja adni az alma matert annak a rendeltetésének, melyben eddig a nemzet bizodalma volt. △

A költségvetési vita.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Budapest, november 27.

Holnap végre megkezdji a képviselőház a jövő évi költségvetés tárgyalását. Ha normális viszonyok között lenne a Ház, meg mernők jósolni, hogy indemnitásra sem lenne szükség. A Ház gyorsan keresztül siklanék az egész budgeten és legkésőbb januárra meg volna a költségvetés. Miért? Mert semmi különös ok sem forog fenn, ami hosszadalmasabb vitát kelthetne. A helyzet — a belpolitikait értjük — felettebb nyugodt és csendes, nem zavarja a politikai szituációt a legkisebb szellő sem és egész bizonyossággal mondhatjuk, régóta volt olyan békés a parlamenti hangulat, mint épen most.

Mégis, ha nem csalódunk, egyik leg-hosszabb költségvetési vitára van kilátásunk. Mert a képviselő uraknak pro és kontra igen sok mondani valójuk van és lesz.

Az általános képviseléválasztások közvetlen küszöbén állunk. Ez mindig beszédessé tette parlamentünkben az ajkakat, most még inkább azzá teszi két körülmény.

Az egyik ok épen a politikai szélsőség. A kormányt nem lehet ütni, csak támadni, már mint általánosságban és formailag, mert a kormányt mindig meg kell támadni ellenzéki felfogás szerint, akár van rá ok, akár nincs.

Haza kell tehát beszélni, hadd lássák a tisztelt választók, hogy mennyire törődnek a képviselő urak a hazai ügyeken kívül még a kerület dolgaival is. A ki félti a mandátumát — már pedig sok félti, — az most kapaszkodik bele a költségvetési szalmaszába, a ki pedig nem félti — s ilyenek igen kevesen vannak — azok eo ipso érdemeket akarnak felmutatni az urna előtt.

Hallunk tehát beszédet sokat, — nagyon sokat.

A másik körülmény, a mely hosszadalmassá teszi a költségvetési vitát az, hogy két pártnak még a választások előtt több elintézni valója van.

A néppártnak és az Ugron-pártnak.

A néppárt még egy utolsó erőfeszítést tesz, hogy érdemeket szerezzen proselitái előtt. Sikertelen és meddő lesz ugyan ez a fáradozás is, miként az volt hosszú négy éven keresztül, de próbál, hátha sikerül?! Hátha valamit kicsikarhat, a minek az lehetne a látszata, hogy a néppárt vitte keresztül.

A furfang és a ravaszság sokra képes. E nélkül pedig a néppárt nem boldogul, lásd csak legutóbb is a trónörökös házassági javaslatának tárgyalását. Mert hejh, nem így képzelte a néppárt az új aerát. Hogyan képzelte, azt nem tudjuk, de hogy nagyon elégedetlenek azt napról-napra látjuk. Összes keserveiket kiadják tehát most a vita alatt.

Ugronéknak privát elintézni valójuk lesz. Polónyi ugyancsak veri a markát. Megmutatja, ki a legény a gáton. Nos, Ugron Gábor bizonyára nem hagyja magát. A parlament porondján küzdenek meg tehát, bizonyára élesen és elkeseredetten.

Ezzel a szóáradattal szemben a szabadelvűpárt nem maradhat télen. A részletes vitánál erről az oldalról is többen felszólalnak. A prógnózis tehát az, hogy a beszédház magasfoku és eltarthat a jövő márcziusig.

De az indemnitás meg lesz rövidesen. Deczember elején még beterjeszti a kormány és rövidesen le is tárgyalatja.

Azután pedig hadd beszéljenek, hiszen azután, ha a budgetet letárgyalják, ugyanis igen kevés idő marad a beszégetésre.

TÁVIRATOK.

Krüger Párisban.

Páris, november 27. A lapok közlése szerint Krüger elnök, a ki főtisztje a becsület-rendnek, elutazása előtt megkapja a rend nagykeresztjét.

Krétaí pénz.

Páris, november 27. György görög herceg, Kréta főbiztosa, az itteni pénzverdében nagyobb mennyiségű aranypénzt veret a maga arczképével.

A transzváli háború.

London, november 27. A Standard-nak táviratozzák Pretóriából, hogy a burok Transzválban és Oranjében majdnem mindenütt rendkívül nagy tevékenységet fejtenek ki. ~~Botha~~ vissza tértek ahhoz a régi tervhez, hogy a harczteret inkább a fokföldi határra teszik át, mert nézetük szerint ott sok az elégedetlen fokföldi hollandus, a kik a legkisebb biztatásra is készek a háboruszkodást újra megkezdeni.

A sikkasztó vége.

Belgrad, november 27. A Borcsa falu mellett a Dunából kifogott holttest, mint

mezőn dolgoztak. Néha órákig elgondolkozott a park tava partján. A tiszta víz fenekén látni lehetett a moha-szőnyeget, a tükrén pedig vízvirágek uszkáltak.

Egyszer, mikor a gyárból hazakisérte a leányt ezt mondta neki:

— Mariangela, beszéltem atyámmal. Beleegyezett a házasságunkba.

Mariangela szomoruan mosolygott.

— Milyen jó is vagy te! — felelte rá.

Egy könnyesebb ragyogott a szemében. Azután megmutatta Lorenzonak a zsebkendőjét, melyen egy kis vérfolt látszott.

— Legyen meg az Isten akarata! — szölt a leány.

Lorenzo érezte, hogy összeszorul a szive.

Előttük méltóságosan, verőfényesen terült a táj. Nagy szürke árnyék borult a bazaltsziklák aljába. Arany por lepte be a zöld pázeitot. A parasztkok dala messziről hálaadó fohászként hangzott feléjük.

— Tudod-e? — kezdé Lorenzo. Akkor először ragadta meg kedvesének kis kezét.

— Éppen nem tudok semmit.

— Vettem már menyasszonyi ajándékot is.

És egy kristályfedelű szekrénykében oda nyújtott feléje egy sor gyöngyöt.

— Viszonzásért adod azért a papucsért, a mivel a múlt hónapban megajándékoztalak?

— Nem azért.

A ház küszöbén elváltak egymástól.

Mikor Lorenzo hazaért, lángban égett az arcza s erősen lüktetett a halántéka. Esteledett: a napmelegétől még meleg fák árnyéka növelte a sötétséget.

Vacsorára nagyon keveset evett, csak ugy immel-ámmal. Alig győzte oltani a szomját.

— Beteg vagy? — kérdezte tőle az atyja.

— Nem tudom... ég a fejem... ugy fáj... nem lesz semmi baj.

Lefeküdt. Láz tört ki rajta. Rögtön elküldtek az orvosért. Mikorára ez megérkezett, a beteg már félrebeszélte. A forró láz sulyosan nehezedett szeméire. Arcza elsápadt.

— Tifusz! mondá az orvos.

Másnap, mikor Mariangela elment a gyárbá, nem találkozott Lorenzoval a szokott helyen. Elgondolkozott, lassu léptekben haladt, kétszer is megtette az utat, pedig könnyen megeshetett volna, hogy későn jelentkezik munkára és összeszeszidják.

Végre elszánta magát és bement.

— Hol az urfi? — kérdezte a kapustól, a ki a rács előtt egy kövön ülve, pipázott.

— Rosszul van. Az orvos fen van nála. Nagyon hirtelen jött a baj. — Félős, hogy meghal.

— Hát beteg? Ki beteg? Lorenzo?...

Az nem lehet, hiszen tegnap este olyan egészséges volt, mint a makk.

— Látni akarom! — kiáltott fel.

Es indult a főnök lakosztálya felé. Beengedték. Tudta mindenki, hogy Lorenzo szereti és talán még feleségül is veszi.

Mikor belépett, Lorenzo nem vette észre. Erős orvosságsszag áradt el a szobában. Az ablakok nyitva voltak, de a világosság csak gyéren szűrődött be a redőnyön keresztül. A beteg nem volt eszméleténél.

— Istenem! Istenem! — sikoltott fel Mariangela, haját tépve.

Aztán sirva fakadt, térdre rogyott és az ágy előtt lezuhant a földre.

Alomnak, lidércnyomásnak, tévedésnek tünt fel előtte az egész. Ez az ember nem halhat meg. Ennek nem szabad meghalnia. Hiszen olyan erős, olyan hatalmas. Ő maga haldoklik most; ő, a ki vért hányt; ő, a ki mellbeteg! Oh, miért nem veszi el az isten?

Ugy érezte, hogy elveszti az eszt!

— Mentsétek meg! Mentsétek meg! — szölt az orvoshoz, — a ki mozdulatlanul, aggodva figyelte Lorenzonak minden kis mozdulatát.

Azután Mariangela felkelt, letörölte szeméről a könnyecskéket. Azt akarta, hogy bizakodó reá a beteg ápolását. Elment jégért. Libegve jött vissza. Maga tördelte össze a jeget az ablakleivel s aztán begöngyölgetve borogatta Lorenzo égő homlokát.

— Renzo! Edes Renzo! — Zokogta faldokló hangon Mariangela.

De Renzo nem hallotta. Mindegyre erősebben fokozódott a láz.

Három nap, három éjjel nem mozdult a mellőle. — Ő intézkedett, ő ügyelt mindenre.

konstatáltak, csakugyan *Illics* Mihálynak a belgrádi nemzeti bank sikkasztó pénztárosának a holtteste. A holttestet Pancsovára szállították, a hol fölboccolják. Abból a körülményből, hogy a holttest homlokán nagy seb van, azt következtetik, hogy Illicset valaki megölte és a Dunába vetette. Zsebében 80 frankot találtak.

A kínai háború.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

London, november 27.

A Daily News-nak jelentik Sanghaiból tegnapi kelettel: Li, a ki mostanában itt van, táviratot kapott *Li-Hung-Csang*-tól, a mely az özvegy császárné betegségéről tesz említést, de részleteket nem közöl. Senszi kormányzója újra utasította Kiangszu és Csohiang hatóságait, hogy élelmiszereket küldjenek az udvarnak Szinganfuba.

London, november 27.

A Morningpost jelenti Sanghaiból tegnapi kelettel, hogy *Li-Hung-Csang* nagybeteg és magához hívatta fogadott fiát, *Li-Csing-Fangot*, a ki szombaton Sanghaiból Tiencsinbe utazott.

London, november 27.

A Reuter-ügynökségnek jelentik Washingtonból: A kormány nem tartja szükségesnek, hogy ez idő szerint pontosabb közléseket tegyen a Pekingben elért megállapodásról és helyben hagyja azt a jelentést, hogy a megállapodás alapja a francia jegyzék. Az erődök lerombolását és az állandó katonai megszállást illető javaslatok nem fognak az Egyesült-Államok teljes hozzájárulásával találkozni, ha a követek nem tesznek nagyon lényeges változtatásokat a francia jegyzékben foglalt követeléseken. Előre látható tehát, hogy az Egyesült-Államok kormánya néhány módosítást fog követelni. Épp úgy valószínű, hogy a követelt kártérítési összeg leszállítására és a főbűnösök megbüntetésére vonatkozó követelésének érvényesítésére fog törekedni. Több jel arra vall, hogy az Egyesült-Államokat a Pekingben képviselt kormányok egyik leghatalmasabbika támogatja és pedig olyan kormány, a melyről általában azt hiszik, hogy extrém állásponton áll.

New-York, november 27.

A New-York Post egy saughaji táviratot közöl, a mely szerint az Egyesült-Államok kormánya mindenkit kielégítő megegyezést akar

ő tett-vett mindent. Nem sirt többé. — olyan eleven, olyan könnyű volt mint a gazella. Lábujjhegyen járt-kelt. Bizott, hogy megment. Ezért imádkozott a Boldogságos Szűzanyához

Csütörtök este volt.

A lenyugvó nap rásütött halványan Caserta Vecchia régi, rozsdás színű, longobárd tornyára.

Meriangela fel s alá járkált a szobában. Lorenzo atyja gyöngéden, hálás tekintettel nézte. A haldokló Lorenzo vadászkutyája, mely napok óta nem mozdult az ágy lábától és egy falatot sem evett, — hirtelen elkezdett nyöszörögni.

Mariangela a beteghez rohant.

— Lorenzo! Lorenzo!

Lorenzo mozdulatlanul feküdt, kihülve. — Nem lélekezett többé.

— Meghalt!

Felsikoltott; átkarolta kedvese holttestét, kétségbeesetten, mintha el akarná vitatni a haláltól. Aztán sokáig csokolgatta a halottnak jéghideg ajkait.

Késő volt. A csillagok beragyogták a kis falut, a kopasz sziklákat, a völgyeket s a reszkető párába borult távoli csúcsokat. A torony fekete képe elveszett a holdvilágba.

Unnepies csend váltotta fel a gyári zajt és a csendbe, időközönként, elhuhogta magát egy-egy halálmadár.

Azóta harmincz esztendő folyt le.

Mariangela még most is él.

ván létrehozni Pekingben, jegyzéket intézett a hatalmasságokhoz, a melyben felsorolja a *Conger* követnek küldött utasításokat, a melyeknek lényege az, hogy ne támasszon lehetetlen követeléseket. Hir szerint mindazok a kormányok, a melyek a Congernek küldött utasítások másolatának átvételét elismerték, hozzájárultak az Egyesült-Államok nézetéhez és megfelelő utasításokat küldtek követeknek.

Bismarck az Alföldön.

(A vaskancellár egy régi levele.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, november 27.

Bismarck Herbert, a vaskancellár fia, atyjának leveleit adja ki most, melyek a *Gondolatok és visszaemlékezések* című kötetnek úgy szólván kiegészítő részét képezik.

A kötet *Bismarck* herczeg menyasszonyához és nejehez intézett leveleit tartalmazza. Van közöttük egy nagyon érdekes is, melyet a herczeg 1852-ben írt *Szolnokról*. Az érdekes levelet itt közöljük:

Szolnok, 27. 6. 1852.

Pestről tegnap Alberti-Irsára utaztam, ahol egy fiatal Windischgrätz herczeg van elszállásolva, aki mecklenburgi herczegnőt bir feleségül, császárnék egyik unokánévét. A herczegnőt azért látogattam meg, hogy anyjának, a nagyherczegnének hogylétéről referálhassak. Szolnok városa a Duna és Tisza között fekszik. Katonai fedezettel kellett utaznom, miután a környéket lovas rablóbanda, az itteni elnevezés szerint *Petyáren*-ek tartják megszállva. Kitünő reggeli után szalmazsákkal ellátott kocsira ültem, melyet három ló huzott. Az uhlánusok megtöltötték fegyvereiket, lóra ültek és az utazás kezdetét vette. Hildebrand és egy magyar szolga ültek a sötétbarna arcszínű kocsis mellett. A kocsis széles karimájú kalapot, gyomorig érő inget viselt és oly bő fehér nadrágot, melynek egyik szára is elegendő volna női ruhának. Órák hosszáig nem lát az ember egyebet, mint eget, földet és egy-két magasba nyúló fát. Aztán ezer és ezer tehén és ökör állja el az utat, melyeket félig meztelen emberek őriznek. Aztán végtelen sora a disznóknak, közöttük egy-egy számár, mely a pásztor bundáját viszi hátán. Három teljes óráig tartott az út, míg *Ketskemetre* értünk. Ketskemet kis város, melynek 45,000 lakója mind paraszt. Megjelenésem itt oly nagy föltűnést keltett, hogy mindjárt diszörséget rendeltek a számomra, a hatóságok tisztelegtek nálam és előfogatot requiráltak számomra. Az estét a tisztekkel töltöttem, akik nem tágitottak, míg továbbra is el nem fogadtam a katonák kíséretét. Mert ép arra felé, amerre én utaztam, nagy rablótanyák voltak. Ezek kitünő lovasok, jól vannak fölfegyverkezve; ezek is *Petyárok*.

Tisztességes emberekkel szomben udvariások. Szerettem volna megismerni ezeket a bekormozott képű rablókat. De a rablók nem mutatták magukat; csak olyan gyanus alakokkal találkoztunk, akik mély tisztelettel emelve meg kalapjukat, így szóltak:

— Isten adiamék!

A nap perzselően sütött egész napon át. Arczom oly vörös már, mint egy ráké. 18 mérföldet haladtunk 12 óra alatt.

Megérkezésem után gyönyörű látványban volt részem. Csárdást táncoltak a parasztok. Most sajnálom csak, hogy rajzolni nem tudok, hogy kis vázlatban előttem is bemutatathatnám e szép képet.

De most jó éjt angyalom. Aludni akarok, ha csak a cigányzene nyugodni enged majd.

— Isten adiamék!

SZÍNHÁZ ES IRODALOM.

A színház műsora:

Szerda: Folt, amely tisztit, színmű. (Páratlan bérlet.)

Csütörtök: Angot, operette. (Páros bérlet.)

Péntek: Angot, operette. (Páratlan bérlet.)

Szombat: Marót bán, tragédia. (Páros bérlet.)

Nők barátja.

— Nov. 27. —

A közönség nem igen érdeklődött a nők barátja iránt, pedig ez a szellemes szalon-férfiu és szellemes környezetű mindenkor kellemes szórakozást tud nyújtani. Sok függ természetesen az előadástól, mert a társalgási darabnak sikere nemcsak azon mulik, hogy az egyes szereplők jól tudják szerepüket, hanem azon is, hogy természetességgel játszanak-e is hogy az illúsiót teljessé tudják-e tenni. Nem elég a szellemességeket elmondani, azt a kellemes impressziót is meg kell adni, hogy tényleg szellemes is az az egyes szereplő, ki Dumas alakjait reprezentálja. A mai előadás szereplői tényleg jól tudták szerepüket és ha mégis nem mondható teljesnek a siker, ez abból állott, hogy ez az impresszió nem mind-egyiknél volt tökéletes. *Angyal* Ilka egyike a legtehetségesebb színésznőknek és ott hol a komor hangulat a domináló, kifogástalan a játéka; a derült hangulat, a mosoly nála azonban, mintha felhők mögé bujna. Átcsillámlik ugyan a felhőkön keresztül is, de lelkületének komorsága, mely a tragédiában diadalmaskodik, a társalgási darabokban homályosítólóg hat. Mai szerepléseért több ízben megtapsolták nyilt színen is.

Menzáros Margit mindjobban megszokja a mi színpadunkat és környezetét; ezen megszokás nélkül a nagy művészek sem tudnának érvényesülni. Szép tehetségét támogatja a remek színpadi alak, az öltözködés finomsága, mozdulatainak előkelősége és különösen zengő organuma. Szinte türelmetlenül várjuk, hogy egyéniségének és tehetségének megfelelő szerepekben lépjen fel; a közönség csak hálával fogadja, ha a művezetőség erre is fogja fordítani figyelmét. *Turchányi* Olga a naiv leányka szerepében igen kedves tudott lenni. Persze ront sokat a képzelmen, ha majdnem mindenféle szerepkörben léptetik fel. Ma naiv leány, holnap fiatal szalonhölgy, egyszer kokotte, másszor énekesnő, azután meg ballerina. Ez a rendszertelenség, meg nem állapodottság, ez az összevisszaság csak az ő rovására megy, mert minden szerepkörben egyformán tökéletesnek lenni lehetetlenség. *Bácsné*-nak épen az a szerencsés helyzete, hogy csakis az ő egyéniségének megfelelő szerepekben lép a színpadra és azért mindenkor tökéletesek az alakításai. Próbálna csak meg a művezetőség őt *Tolnayné* valamely szerepében felléptetni — pedig *Bácsné* ott sem rontana — bizony nagyon gyorsan lejáratná a társulat ezen becses művészi erejét.

László De Ryonja megközelíti a francia szalon hösét, gyakran azonban a francia bohózat arszlánaira emlékeztet. A szalon embere mindkettő, de van bizonyos finom nüansz közöttük, melynek összefolyni nem szabad. *Palágyi* (De Montegre) az érzelmek, a szerelem tolmácsolásánál kissé rideg. Mikor Janet szerelméről biztosítja, a szavak szerelemről beszélnek, de a szív mellette hallgat. Jellegzetes volt *Nemess*, *Mezey* és *Bács*, kik mindannyian azok voltak, kiket a szerző gondolt. Carolus.

* A Kölcsey-Egyesület negyedik és ötödik felolvasó-estélye december hó 7-én, pénteken, és december 15-én szombaton, d. u. 1/5 órakor lesz a városháza dísztermében. A december 7-iki zsúr műsora ez: 1. Felolvasás, tartja *Zalay* Masa urnő. 2. Zongoraszám, előadja *Ring* Béláné urnő. 3. Hegedű szám, előadja *Szilágyi* Béla ur, *Szilágyi* Gyula ur zongorakiséréte mellett. 4. Szavaltat, tartja *Turchányi* Olga urnő. A december 15-iki műsor: Az idegéletéről. Felolvassa dr. *Bácskay* Béla ur. 2. Zongoraszám, előadja *Kovács* Ilonka urnő. 3. A csipke rózsá, előadja *Mezey* Péter ur. 4. Enekszám, előadja *Rédei* Szidi urnő. Helyárok: ülőhely 1 korona, pelépő díj 60 fillér, karzatjegy 20 fillér. Tagok

félárt fizetnek. Jegyek kaphatók Klein, Kerpel, Krispin és Révész üzletében.

* **Távozó színészek.** Az opera személyzete előre nem látott okokból alaposan megfogyott. A szini évad derekán a társulat két énekes tagja távozik hirtelen az igazgató és közöttük létrejött barátságos kölcsönös megegyezés folytán. A távozók *Körösi Gizella* primadonna és *Eöri-Szabó* tenorista, kik a mai naptól fogva már megszűntek a társulat tagjai lenni. Az ideai szini évad egyáltalán igen valóságosnak mutatkozik. *Váray Mariska*, *Nyilassy Mátvás* öngyilkosok lettek, *Harmath Józsa* visszavonult a színpályáról, *Körösi* és *Szabó* felbontották a szerződést, rövid idő alatt tehát öt tagot veszített el a társulat. Valóban nem irigylendő az állapot sem az igazgató sem a közönség szempontjából. Mint értesülünk *Leszkay* igazgató Budapestre ment és utazásának egyik célja, az elvesztett erőknél újjáállítást való pótlása. Nagyon kívánatosnak látszanék, ha az igazgatónak eziránti fáradozása sikerrel járna.

* **A bérlők figyelmébe ajánlja Gonda László** színházi pénztáros, hogy december elsején a bérlés második részlete esedékessé válik és egyben ez uton is felkéri a bérlőket, hogy a részletet az napon a színházi pénztárnál befizetni sziveskedjenek.

* **Pálmay Ilka Szegeden.** Hogy Szegeden milyen nagy érdeklődés nyilvánul a *Pálmay* esték iránt, semmi sem bizonyítja jobban, mint az a körülmény, hogy az előadásokra a jegyek már a legnagyobb részét szétkapkodta a közönség. Ez estékre szülnék bizonyul a színház nézőtere s bizony sokan lesznek, akik nem gyönyörködhetnek a legnagyobb magyar szubrette művészetében. Gróf Kinskyné-Pálmay Ilka ma este a „Nebántsvirág”-ban eljátsza legfényesebb szerepét, *Flavigny Denist*, amely alakításával sikert aratott a külföld közönsége előtt is.

* **Mütter Müller sikere Temesvárott.** *Mütter Müller* József, az aradi zene-konzervatórium tanára vasárnap Temesvárt kiváló sikerrel hangversenyzett. A művészt felkérték, hogy januárban ismét önálló hangversenyt rendezzen.

* **Csik Irén sikere Nagyváradon.** A nagyvárad színháznak főerőssége az opera. Tegnap *Traviata* operát adták és *Csik Irén*, az opera primadonnája valósággal elragadta a közönséget. A „Nagyvárad” ílyképp ír róla:

„Kitűnő volt B. *Csik Irén* (Violetta), a ki szép iskolázott hangjával és magas skálájával briliánsul bánt, s mondhatjuk, ez estén teljes sikere volt. A közönség nyílt színen perczeig tapsolta és különösen a második felvonásbeli remekül előadott nagy áriájával ragadta tapsra a közönséget. Ugyanekkor a zsinórpadiásról szép virágkosarat eresztettek le.

Örömmel regisztráljuk az aradi művésznő sikereit, ki — mint értesülünk — Berlinbe kapott hízélgő meghívást. A művésznő valószínűleg még a nyári szünetek előtt bemutatja művészetét a külföldön.

Sarlot főkapitány jubileuma.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, november 27.

Sarlot Domokos Aradváros főkapitánya a jövő hónapban tölti be városi hivatalnokskodásának huszonötödik esztendejét. Aradváros polgársága emlékezetessé kívánja tenni e napot és a főkapitány tiszteletére jubileumi ünnepségeket rendez. *Kristyóry* János meghívására népes értekezlet tartottak ma este a kereskedelmi és iparkamara üléstermében, ahol az ünnepélyt főbb vonásaiban megállapították az egybegyűltek.

Az első felszólaló *Kristyóry* János volt. Előadta az értekezlet célját, vázolta *Sarlot* Domokos érdemeit, becsületes, eredménydus

munkásságát, megköszönte, hogy a polgárság ilyen tekintélyes számban jelent meg az értekezleten, s felhívta a megjelenteket, hogy az értekezletnek elnököt válasszanak. Ajánlatára *Domány* Józsefet elnöknek, *Kovács* Vinczét pedig jegyzőnek választotta az értekezlet.

Ezután *Kristyóry* János javasolta, hogy az ünnepségek sorát a jubileum előestéjén, december 7-én este 7 órakor lampionos menet nyissa meg, mely alkalommal az *Aradi dalegylet* és a *wagongyári dalkör* szerenádott ad a jubiléumnak. A jubileum napján tisztelegni fognak a főkapitánynál elnökeik vezetése alatt azon testületek és társulatok, melyek *Sarlot* Domokossal, mint főkapitánynyal közvetlen érintkezésben állanak. Ezenkívül tisztelegni fog nála a törvényhatósági bizottság huszonöt tagja, majd a kereskedelmi és iparkamara az ipartestület, a kerületi betegsegélyező pénztár, a polgári menház, a jótékony egyletek vezetősége, a lövész-egylet, a mészárosok és hentesek csoportja stb. Megállapították, hogy a lampionos menetet *Kiss* Ferencz, *Kovács* Vincze és *Panker* Viktor rendezik, az ünnepség délelőtti részét pedig egy erre kiküldendő bizottság. Ugyancsak 2-án a *Fehér Kereszt* emeleti nagytermében este 7 órakor banket lesz; egy teríték ára 3 korona. Meghívják a banketre *Reiner* János szegedi, *Bandl* Rezső temesvári, *Rimler* Károly nagyvárad, *Angyal* Armánd győri, *Vasary* Gyula pécsi, *Boczó* Sándor debreczeni és *Szalay* Mátvás szabadkai főkapitányokat, *Hieronymi* Károly országgyűlési képviselőt, ki beszámolóját tartván, ekkor valószínűleg városunkban lesz, *Urbán* Iván főispánt, *Fabián* Lászlót, *Dálnoki* alispánt, a polgármestert és a főjegyzőt küldöttség fogja meghívni. A bankettet rendező bizottság tagjai: *Fejér* Gyula, *Kneffel* Lajos, *Kohn* S. N., *Reinhart* Gyula és *Tedeschi* Viktor.

A legközelebbi közgyűlésen napirend előtt felszólalással fogják *Sarlot* érdemeit jegyzőkönyvileg megörökíteni.

Kristyóry ezen javaslatát az értekezlet *Boros* Vida, *Kovács* Vincze és *Nagy* Kálmán hozzászólása után elfogadta.

A legmaradandóbb emléket egy alapítvánnyal fogja a polgárság felállítani *Sarlot* Domokosnak, melyet az ő nevére helyez el a polgári menház javára. Az alapítvány összegét Arad polgárai adják, ügyeit pedig egy bizottság fogja kezelni, mely *Wadovszky* Gusztáv elnöklete alatt a következő tagokból áll: *Andrényi* Károly, *Bing* Vilmos, *Dobiaschy* József, *Deutsch* Bernát, *Éles* Ármin, *Fromm* Frigyes, *Glück* Károly, *Heinrich* Sándor, *Jóób* Gusztáv, *Konsitzky* József, *Kristyóry* János, *Kovács* Vincze, *Krémer* József, *Magary* Ferencz, *Neuman* Adolf, *Maresch* Gyula, *Ottenberg* Tivadar, *Ring* Géza, *Ring* Lajos, *Rámor* Lejos, *Tedeschi* Viktor, *Tenner* Ignác és *Walder* Gyula.

Az értekezletet ezek után *Domány* József berekesztette.

Jelen voltak: *Abray* Lajos, *Angyal* Dezső, *Boros* Vida, ifj. *Czeiler* István, *Czeiler* József, *Domány* József, *Dobiaschy* József, *Éles* Ármin, *Eckstein* György, *Edvi-Ilés* László, *Frick* József, *Funkelstein* József, *Fromm* Frigyes, *Fejér* Gyula, *Glück* Károly, *Gebhart* István, *Glück* József, *Kristyóry* János, *Kneffel* Lajos, *Klapok* Alajos, *Kohn* S. N., *Kiss* Ferencz, *Kovács* Vincze, *Kosztka* Emil, *Kohn* József, *Leitner* Ernő dr., *Magary* Ferencz, *Marschall* Lajos dr., *Maresch* Gyula, *Mittner* József, *Nagy* Kálmán, *Ottenberg* Tivadar, *Panker* Viktor, *Reinhardt* Gyula, *Sárga* Károly, *Steigerwald* Alajos, *Inokai* Tóth Lajos, *Verbos* Ádám, *Wadovszky* Gyula, *Weil* Alajos, *Weisz* Sándor, *Záray* Ödön.

Krüger apórol.

(Az elnök vándoruton.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, november 27.

Egy élő legenda érkezett Délafrikából Európába és vándoló ajakkal vándorol országról-országra, fővárosról-fővárosra. *Krüger* Pál a neve az élő legendának, *Transzvál-köztársaság* utolsó elnökének, aki kicsiny országát a virágzás legszebb fokára emelte és aki most romjait látja hazájának.

Közel két évtizeden át érködött ez az egyszerű ember hazája szabadsága és önállósága fölött és most rombadolni látja mindazt, mi annyi évek eredménye volt. Miért? Mert ellenfelét nem vette tekintetbe és mert tulbecsülte a többi államok iránta tanúsított jóindulatát.

Nincs senki ezen a kerek világon, akit meg nem rázott volna az aggyastyan mélységes tragikum, aki önállóságát hontalansággal cserélte föl és amellettt fáradságos és munkás életének alkonyán maró gunyt, kegyetlen vádat kapott csak.

A sors könyvében másként határoztak az istenek; az ő számára nem a hazai földön nyert hősi halál volt rendelve, mint az öreg *Joubert*-nek, aki egyedüli osztályosa volt örömének és bánatának. Neki önkéntesen kellett a száműzetésbe mennie; hazájának égig nyuló hegyeit, dus termésű földjeit, csillámló aranyát és fénylő nemesköveit nem fogja viszontlátani talán soha többé. Mert — és ezt ő is belátja már — szavának meggyőző ereje is csak a népek szívéig ejti meg, de nem hatol el az uralkodók füleihez. A trón lépcsője magas.

Az ősz embernek egyedüli reménye, mely őt a süllyedő földről Európába vonzza, tulajdonképpen nem egyéb csalódásnál. Az ő személyét talán nagyobb tisztelet fogja övezni, a népek örömrigalzással fogadják és az államfők még meg nem semmisített rangjához méltóan üdvözlik, de segélyt ép oly kevéssé nyer, mint az ő követői, akik hetek óta tévelyegnek az ő és új világban.

Krüger a harcot a tulerős Angliával egy esztendő előtt kezdte meg, daczára annak, hogy barátai erről lebeszélték. Röviddel ezelőtt okmányok kerültek a nyilvánosság elé, melyek ezt kétségbevonhatatlanul igazolják is. De a sors másként akarta.

Krüger rég idő óta dolgozott azon, hogy népét katonailag is kinevelje, az arzenálokat fegyverekkel és ágyukkal töltötte meg, minden harcalképes embert új löfegyverrel látott el és élestáiraiban évekre terjedő élelmiszert halmozott föl. Oranje szabadállam lakói hajlandók voltak a transzváli testvérek segítségére lépni, Délafrika angol kolóniáiban, Fokföldön és Natalban már minden szenvedve volt, hogy fölkeles által az angolokat foglalkoztassák. Az előkészületek hibátlanok voltak és amíg *Krüger* tényleg megkezdte működését, minden nagyobb rendben volt. Az egész sereg, mint egy ember lépett föl egyszerre és az angolok egymásután szenvedtek vereségeket; váraikat elfoglalták, csapataikat elverték és megtizedelték a burok golyói.

De most történt aztán valami, amire a burok nem gondoltak. Az angolok nem vették el reményüket, a vereségekből tanultak és a szétszört tizezer ember helyébe százezret állítottak és elnyomták az ellenséget, amely nem tudta első diadalait kiaknázni.

Most mindennek vége. A harcok vége, mul, a Transzvál védő katonaság száma csökken, karjuk végre erőtlennül hanyatló lőszerük kifogy. Vége. A hatalmak, akik szí-

ger elnököt és Stejnt a harcz megindításáról lebeszéltek, most nem fognak azért az angolok lábai elé borulni. Európának nincs közvetlen érdeke abban, hogy Délafrikában két független köztársasággal vagy néhány angol káloniával több legyen. Európa aligha ismerte volna meg e két államot, ha ott véletlenül aranyat és gyémántot nem találnak.

Hogy volt Transzvál avagy Anglia lesz-e ezen bányák jogos tulajdonosa, az Európára nézve mindegy. A hősiesen vívott szabadságharcz, melyet a burok vezetnek, a legnagyobb csodálatot érdemli. A thermopylaei napok óta hasonló esetről nem regél a történelem. Ezer, kétezer év múlva is emlékezni fognak még a burok e hősiességéről, úgy, amint mi még ma is emlékezünk a Leonidákról. Es hősköltemények, epizódok fogják zengeni *Botha* Lajos, *Dewett*, *Olivier*, *Joubert*, *Krüger*, és *Stejn* hősi tetteit.

De az utókor csodálata ma sem lehet egyéb platonikus rokonszenvenél.

Krüger elnök eddigi marseillei és párisi beszédeiben még mindig komolyan hangoztatja azt, hogy népének autonomiáját biztosítani fogja. Elhisszük. De e harczba vigye bele az ő bölcsességét és előrelátását is. Mert az angol néphez és kormányhoz direkt intézett felebbezással keresztül viheti azt, hogy népét teljesen el ne töröljék a föld színéről.

És ha ez a londoni ut keserűbb lesz is az egykori vándorlásnál, mely Canossába vezetett, úgy még is ez az egyedüli, mely eredményt ígér. És ha Krügernek lesz ehhez bátorsága, úgy ez a cselekedete volna a leghátrabb, legjőzanabb sok minden egyéb között. A győző nagylelkűsége a dolgok ily fordulatára nem tudna nemet mondani és a délafrikai martirok számára meg volna a remény a szabadságra és békére, ha a függetlenség öröme és büszkesége ahhoz nem is járulna.

SPORT.

+ Az Aradi Athletikai Klub választmánya holnap, szerdán este 9 órakor a Központi kávéház külön termében gyűlést tart.

A drótnélküli táviratozás.

— Találmány, mely a gyakorlatban nem válik be. —

Arad, november 27.

A budapesti lapok a múlt napokban Angliából azt a hírt közölték, hogy ott a villamos-vezetékét vizsgáló egy nagy és előkelő bizottság azon megállapodásra jutott volna, hogy ezentul a drótnélküli táviratozást ajánlja, miután Markoni e találmányát annyira tökéletesítette, hogy annak most már sem távolság, sem hegyláncz utját nem állja. Minden állomás oda küldi üzenetét, ahova akarja, anélkül, hogy ez a közös összeköttetés révén más állomásra zavarólag hatna, avagy más állomás ez üzemeltetést felfoghatná s így a távirati titok el lenne árulva.

Közölték e hírt anélkül, hogy valamely szakembernek a véleményét előbb erről kikérték volna, amit tennie minden lapnak kötelessége. Hiszen a hírlapirodalomnak egyik főcélja a közönség pontos informálása, mert e hír háta megett lehet, hogy oly miveleték rejlenek, amelyek a nagyközönség kizsebelésére vannak irányítva, s a drótnélküli táviratozásra vonatkozólag valamely részvénytársaság van talán alakulóban, mely részvényeivel felülteni igyekszik majd azokat, akik az ily hírtet készpénznek veszik.

Lehet, hogy más rejlik e szenzácionárius találmány háta mögött, de bármi legyen is, nem lehet reális dolog, hanem mindenkor

csak olyan, aminek nem egészen tiszta a háttere, legártalmatlanabb még ha csak felültetés akart lenni, vagy egy rossz tréfa valaki részéről. Hogy mindenki megítélhesse e hírek valódi értékét, álljon itt mindaz, ami a drótnélküli táviratozás terén eddig tényleg elérett, s ami ezen eleinte nagyfontosságúnak ígérkezett találmány nagymérvű gyakorlati alkalmazásának utját állja.

A drótnélküli táviratozás főlényege abban áll, hogy drótvezeték nélkül csupán csak a levegő segítségével közvetítjük a villamos áramot az egyes állomásokon elhelyezett távirókészülékkel. Ez a Rigi-féle oszcillator, a Herczhullámok és a koherek segítségével, lehetséges is, s gyakorlatilag tényleg ki is vihető. — Egy nagy baj van azonban a vezetéknel, az t. i., hogy ez a földkerekség minden állomásával — vagy talán még az égitestekével is — közvetlen és el nem zárható módon összeköttetésben lévén, az egyik állomás üzenete valamennyi állomáson jelentkeznek még azon időkben is, ha sikerülne határtalan távolságokra táviratozni a levegő vagy helyesebben az aether vezetése következtében.

Ez által még egyrészt a távirási titok lenne lehetetlenné téve, mert egy ilyen géppel mindenki felfoghatná a legtitkosabb táviratokat is, másrészt azonban ezen örökös és egyetemleges összeköttetés olyan lenne, mintha most valamennyi drót elzárás nélkül egyszerre és mindenhova vezetné az áramot, ami a különféle állomásokon eszközölt táviratozást óriási zűrzavarrá, örült kopogtatássá tenné, vagyis a határozott jelek adását, s ezzel a táviratozást lehetetlenné tenné.

A tömeges gyakorlati alkalmazásnak utjában áll még azon körülmény is jelenleg, hogy a felfogó készüléket a távolsággal arányosan kell magasabban helyezni, amelyet így folytonosan változtatni kellene, amint a táviratozás közelebbi vagy távolabbi állomásról történik; ami természetesen ismét gyakorlati lehetetlenség.

Végül pedig még csak azt jegyzem meg, hogy eddig csupán 26 kilométerig sikerült az ily táviratozás, továbbra nem és ez is csupán a sík földön vagy a tenger felületén, ahol hegyes a vidék, ott még enynyire sem mentek.

Igen korai volt a budapesti lapok ezen híre, mert manapság a drótnélküli táviratozás általános gyakorlati behozataláról szó sem lehet, de sőt most már elmondhatjuk, hogy e földön nem is lehet ezt általános gyakorlati alkalmazásba venni soha, hanem csak mint specialitást, még azon esetben is, ha ez bármely távolságra érvényesíthető lenne, legfeljebb az egyes bolygókkal léphetnének távirati összeköttetésbe, ami minden bizonynyal még sokkal érdekesebb lenne, mint a földön táviratozni drót nélkül.

M.—r.

HIREK.

Hajdan és most.

A *Nagynárad* című politikai napilap érdekes cikket közöl *Kiss Dávid*, az odaváló hírlapiroda főnökének tollából. A cikk címe: *Polémia Nitschevel*, tartalmát alább közöljük. Örvendünk rajta, hogy a nagy tudós eszméivel nálunk is széles körben foglalkoznak, sőt ötletesen kommentálják őket. Ime a cikk:

Ahogy nem szólott Zarathustra.

A mi századunk egyik leghíresebb bölcsésze, a nagy Nitsche megszólaltatta Zarathustrát. Amit a nőről mondott ez a modern Sokrates, minden sorában a lángész megnyilatkozása. Mégis bocsássák meg nekem, ha a villám fénye mellett megmerészlem

gyujtani az én szerényen pislogó mécsemet, amelynek világánál igyekszem fölkatanni a morzsákat, miket Zarathustra elfelejtett összeszedni. Hiszen gondolkozni mindenkinek szabad. A gondolat szárnyát se törvény, se szabály, se hatalom nem köti meg.

Ime, amit nem mondott Zarathustra:

Az ókorban, ha a férfi csalódott szerelmében, bölcsesé lett. A mai kor férfit megbolondítja a csalódás, agylágyulásba ejti.

Régen a férfi küzdött, szenvedett és meghalt azért, akit szeretett. Ma enyeleg vele, verseket és kishirdetéseket ír hozzá és házasságot ígér neki. De egy náthát se szenved el érte.

Hajdan voltak Delilák és Sámsonok. Delilák ma is vannak, de hova tűntek a Sámsonok?

Eleink ha csalódtak szerelmükben, harczban, vagy munkákban kerestek vigaszt, enyhülést. Ma a rágalom és a bosszu ad vigasztalást a csalódott férfiszívnek.

A bibliai korban Jákob hét évig szolgált Racheljáért. Ma Jákob nem teljesít, csak vár szolgálatot.

Ha az ókorban megbottolt — de az örvény szélén ijedve visszariad az áldozal. Földre borult a férfi, glóriája előtt imára kulcsolva kezeit. Most a lovagias kor világában szennykes kézzel, erőszakkal az örvénybe taszítja szerelme, szenvedélye tárgyát, áldozatát, a teremtés koronáját, a férfit.

A tizparancsolat mondja: „Ne ölj!” A világi törvény is számon kéri a tetteitől a cselekedetét. A mai lovagias korban szabadon ölheted meg a nő becsületét, hisz az áldozat nem védheti magát. A törvény vagy a társaság nem vonja számadásra a tettest, habár büne alávalóbb a közönséges gyilkos gáztetténél.

Hajdan a nő volt az oltár, ahová áldozni jártak, a lovagok. Ma lerántják a sárba bálványukat. Megszentségtelenítik az istenséget — a mai lovagok, röhgöve dicsekednek hőstetteikkel.

Igaza van Nitschenek: ha önézretes nő a mai férfival szóba áll és meghallgatja — korbácsot érdemel.

Nitsche, Nitsche! ha a mai kor férfiai ösmered volna: rájuk adták volna a szoknyát — a nők kezébe pedig a korbácsot.

Minden igaz férfiban gyermek lakik.

A nőnél semmi sem lehetetlen, ez a Nitsche lélektana az emberi gyarlóságok között. De ha a mai férfi gyermek, megtalálja a nőnél a „lehetetlenséget” előtted áll az „Untermensch” minden árnyalatával.

De mégis Nitsche szerint, ha nőhöz mégy, ne feledd a korbácsot. Legközelebb éred szülő anyád és nővéreidet. Nők azok is.

Ezeket nem mondta Zarathustra — de mondom én.

Kiss Dávid.

— Személyi hírek. *Klobucár* Győző altábornagy ma Aradra érkezett. *Tassy* Pál kir. főügyész Nagyváradról Aradra érkezett.

— *Lónyay* grófok Budapesten. *Lónyay* Elemér gróf és felesége, *Stefánia* királyi hercegnő a mai délelőttöt lakásukon töltötték. A grófi pár egy heti tartózkodás után elhagyta a fővárost. Ma reggel ugyanis akképen intézkedtek, hogy délután 1 óra 45 perczkor Bécsnek *Kalksburgba* utaznak.

— Az Aradmegyei Takarékpénztár közelebb választmányi ülést tart, melynek tárgyát a jelenleg négy tagból álló igazgatóságnak hatra leendő felemelése fogja képezni. Ugy értesülünk, hogy az egyik igazgatósági tag a társulat vezértitkára lesz. A másik helyre egy volt aradi nagyiparos van kiszemelve. Az igazgatók számának felemelése végett a pénzügyet december közepén rendkívüli közgyűlést fog egybehívni.

— *Uj járásbírák*. A király Gyukits Viktor békési, Fodor János tabi, Fekete Árpád báró nagyszombati, Nunkovich Sándor letényei, Os-

váth Ferenc sátoraljújhegyi, Fekete Imre eperjesi, Orosz Adám ungvári, Mayer Ferenc pancsovai, Szappanyos József nagysomkúti, Baross Dezső verseczi, Uhrin Imre budapesti V. kerületi, Dobrányi Lajos egri, Bányay Endre mátészalkai, Urai Károly szatmárnémeti, Grafius Károly medgyesi, Rabács János és Füredi Ferencz dr. budapesti V. kerületi, Vályi Sándor dr. budapesti IV. kerületi, Temmer Jenő bajai, Virágh György budapesti VII. kerületi, Somogyi Mihály mezőkövesdi és Schlauch Lajos dr. budapesti VI. kerületi járásbírói albirákat, jelenlegi bírói székükön járásbírákká nevezte ki.

— **A belényesi választás.** A Beöthy Algernon elhalálása folytán megüresedett mandátum ma töltetett be Belényesen. A képviselőválasztás a szavazók nagy érdeklődése közben folyt le. Gajári Ödön, a csongrádi kerület volt országgyűlési képviselője Szokoly Tamás ellenjelöltjével szemben nagy szavazattöbbséggel választotta meg a belényesi kerület országgyűlési képviselőjévé.

Gajári Ödön kapott 1402
Szokoly Tamás pedig 269

szavazatot. E szerint Gajári Ödön többsége 1133 szavazatot kapott.

— **A kiket elhallgattattak.** A képviselőház tegnapi ülésén történt. Az öntözőcsatornák voltak „szónyegén.” Komjáthy Béla fáradhatatlan volt a felszólalásokban. Azt mondják, hogy neki és Barta Ödönnek, a két beregi bajtársnak pikájuk van Darányi miniszterre, hát most akarták kiönteni mérgeiket. De Darányit nem sikerült kihozni a flegmájából. Mosolyogva érvelt ellenük. Komjáthy hamarabb elfáradt, mint a miniszter és kijött a folyosóra pihenni. Ott aztán el is feledkezett a vitáról és vidáman diskurált. Egyszerre csak kerekre nyírt fejéhez kap.

— Tyűh! be kell szaladnom, még egy módosításom van!

Meghallja ezt Tisza Kálmán az ősz generális-közlegény, aki csendesen füttyölgetett a közelben és odaszól Bessenyeinek.

— Be ne ereszszétek a Bólat, mert akkor nem lesz ma vége az ülésnek.

Nosza fogta Bessenyei és Lits Gyula a Komjáthy kabátját: „Pajtás, valami komoly mondanivalónk van.” Denique Komjáthy künnrekedt és a vitát aztán Barta egymaga vitte, hol mérgeesen, hol szeliden, de inkább mérgeesen. Vele is Bessenyei végzett aztán, beizent, hogy egy száztágu beregi küldöttség a vár a Ház előtt rá. Barta összecsapta a jegyzeteit és szaladt ki a folyosóra. Lett erre olyan kacagás, hogy még Olympiában is megirigyelték volna.

— **Ötvenegy díjnak elbocsátása.** A főváros mindenképen segíteni igyekszik szorult pénzügyi viszonyain. A mai tanácsülésen foglalva a jövő évi budgettel, a pénzügyi bizottság javaslatára elhatározta, hogy ötvenegy ideiglenesen alkalmazott díjnakot — kiknek legnagyobb része családos ember — az év végén a hivatalból elbocsát. Bizony, a mi szép fővárosunk is másutt kezdhetné meg a takarékoskodást.

— **A zágrabiak főhercege.** Lipót Szalvátor főherceg feleségével tegnap este elutazott Zágrábról. Mikor a főhercegi pár a pályaudvarra hajtatott, az utcákon nagy néptömeg üdvözölte lelkes kiáltásokkal. A perronon század volt felállítva. Ott voltak: a bán feleségével és fiával, az érsek, a hadtestparancsnok, a polgármester, a tábornoki kar, a főbb hivatalnokok és igen sok katonatiszt. A főhercegnő temérdek virágot kapott. A főherceg, aki a megjelentekkel nagyon nyájasan beszélgetett, horvát nyelven köszönetet mondott és azután a főhercegnővel folszállott a vonatra, amely a Gotterhalte hangjai és egy üteg üdvölvései mellett lassan elindult.

— **Kinevezés.** A nagyváradi kir. ítélőtábla elnöke Folly Emil díjtalan joggyakornokot, ki az aradi járásbíróhoz van beosztva, a vezetése alatt álló kir. ítélőtábla kerületébe díjas joggyakornokká nevezte ki.

— **A czár állapota.** Livádiából jelentik, hogy a czár állapota tegnap óta *határozottan javult* s az orvosok biznak, hogy mielőbb fel is gyógyul. Mégis azt kívánják, hogy fellábbadozásának egész ideje alatt Livadia déli éghajlata alatt maradjon, mert oly nagymérvű hűlést kapott, amely testét *tífuszos ragályok* felvételére aggályosan fogékonnyá tette.

Éjjeli órákban kapjuk a hirt Dammstadt-ból, hogy a czár állapota *a lehető legjobb.* Csodálatosnak mondják azt az önfeláldozást, mellyel a carevna beteg férjét ápolja.

— **A szabad lyceum** holnap, szerdán, nyílik meg a *felső kereskedelmi iskola* dísztermében. Az érdeklődés igen nagy, a rendezőség mintegy 140 ülőhelyről gondoskodott. A előadás, tekintettel a színházra, pontosan kezdődik.

— **A megbüntetett kereskedők** ügyében ma közölt hírünkre vonatkozólag illetékes helyről azon értesítést vettük, hogy nem a felebbezési fórum mentette fel őket a tisztességtelen verseny miatt rájuk rótt büntetés alól, hanem *maga a rendőrség*, mint elsőfoku iparhatóság szüntette meg ellenük az alaptalmul megindított eljárást.

— **Krüger Párisban.** Transzvál elnökének Párisban ma ismét tüntető óvációban volt része. Krüger Rochefort-t fogadta, ki lelkes beszéd kíséretében átnyújtotta Krügernek azt a diszkardot, amelyet a francziák annak idején Cronje-nek szántak. A kard markolata vert arany és egy burt ábrázol, ki a brit oroszlánt megfojtja. Beszédében a francziák csodálatának adott kifejezést afelett, hogy Cronje *háromezer* bur harczosát csak *negyvenezer* angol tengeri rabló tudta elhogni.

— **Felfüggesztett pénztárnoki hivatalnokok.** Léva város pénztári hivatalában — mint nekünk telegrafálják — *Simonyi Béla* alispán váratlan vizsgálatot tartott s ez alkalommal a pénztári kezelés körül rendtelenségnek, mulasztásnak jött nyomára. Ennek következtében *Juhász László* pénztárost, a számvevőt és a pénztári-ellenőrt állásuktól felfüggesztette s elnök fegyelmi vizsgálatot rendelt el.

— **Az Egyetemi Kör megrendszabályozása.** Az Egyetemi Kör helyiségeiben — mint Budapestről jelentik — ma délelőtt rendkívül élénk élet uralkodott. Azt a határozatot vitatta az ifjuság, a melyet *Bókay Árpád* dr. orvoskari dékán, mint a Rector Magnificusnak a körben legutóbb előfordult incidensek dolgában megbízott teljhatalmu helyettese, tegnap este a kör bizottsági ülésén kibírdetett és a mely szerint fegyelmi rendszabályként és további intézkedésig a körnek rendkívüli közgyűlések és bizottsági ülésekre vonatkozó összes intézkedéseit felfüggeszti és a kör elnökét apsi *Mihályi Péter* utasítja, hogy a tanács további rendelkezéseig a kör ügyeit a jelenlegi tisztikarral együtt rektori utasítás szerint és elnöki hatáskörben vezesse. Ezenkívül eltiltja a határozat a kör látogatásától mindazokat a tagokat, a kik a legutóbbi botrányokban részt vettek. A tisztikar ma elhatározta, hogy ezzel a határozattal szemben leköszön tisztségéről, a melyet a választmány bizalmából visel és addig olyat nem is vállal, a mig a bizottság rendes működési jogkörét vissza nem nyeri. Maga az elnök, apsi *Mihályi Péter* eddigelé csak annyiból foglalt állást, hogy a határozatot tegnap tudomásul vette, ez azonban nem terjed ki egyszerűsmind az egész elnökségre is. Nézeteltérések

merülnek majd fel a kitiltások dolgában is és így alig remélhető, hogy az ügy békésen intéződik el.

— **Kétszáz ezer koronás per.** Nagyváradról írják: Valóságos fátum lebeg mostanában a város pereit fölött és félő, hogy Nagyvárad város mostanában egymásután fogja pereit elveszíteni. A *Dunkel* és *Diamandy*-féle perek fölött még mindig ott függ Damokles kardja, mert nem lehet tudni, mikép dönt a kuria. A tüzérlaktanyáért már három év óta folyik a per. Ez egy áldatlan, czéltalan per volt. A közgyűlés örökké szemrehányást tehet magának, hogy nem a békés utat választotta a vállalkozókkal szemben, hanem visszatartotta a kereseti összeg egy részét és az óvadékot. És mi történt? A pört *Hártl* és *Macskovits* megnyerték és a város fizetett a járulékos összegeken kívül csinos kis kamatot és perköltséget. A pör azonban még mindig folyik s úgy látszik, ~~soha~~ nem lesz vége. A vállalat akár ne is építsen, megél ebből az egy perből. Most a vállalkozók újabb *kétszáz ezer koronás perrel készülnék a várost megtámadni.* Ugyanis azt állítják, hogy a fölvetett méretek nem voltak helyesek s így nekik a földmunkáknál és falazásnál ennnyivel magasabb kereseti összeg jár. Természetesen még nagy kérdés, igazat ad-e nekik majd a bíróság, mely szakértővel fogja eldönteni, mennyiben igaz a vállalat állítása s így mennyiben illeti meg őket a többlet-követelés.

— **Cseléd jutalmazása.** *Sarlot* Domokos főkapitány a hü és jó cselédek jutalmazására évenként kiírt pályázatot az idén három jutalom-díj kitüzesével teszi közzé. A pályázati határidő december elsején nyílik meg és 15-én jár le. A három díj közül az első *200 koronás*, kettő pedig *100—100 koronás.* Csak *18 évnél* ~~hsszabb~~ *idő óta* egy helyen szolgáló cselédek pályázhatnak a jutalomra.

— **Bepanaszolt apátplébános.** ~~Budapesti~~ *Budaörs* városi bíróság előtt. A panaszos *Budai György* dr. főgimnáziumi hittanár, aki feljelentette *Fejér Gyula* apát-plébánost becsületsértés miatt és pedig azért, mert öt levélben becsületében mélyen megsértette és ezen levél másolatát az apát-plébános káplánjai és több plébános előtt felolvasta. A tárgyalásra nyolcz lelkes van tanuként megidézve *Rásó Sándor* kir. törvényszéki albiró elé. A tárgyalás eredményét kíváncsian várják Zomborban.

— **Rendelet a szikvizgyártásról.** A belügyminisztertől az orvosi hivatalhoz rendelet érkezett, mely megváltoztatja a miniszter elődjének egy e tárgyban hozott rendeletét. Az eddig fennállott szabályok értelmében ugyanis a szikvizgyártásnál úgy azon gépalkatrészeknek, melyek a gyártás folyamata alatt az előállítandó vízzel érintkeztek, mint az ugynevezett szifon-fejeknek *négy milliméter vastagságú* ónréteggel kellett bevonni ~~kerülni~~. A miniszter erre vonatkozólag a közegészségügyi tanács meghallgatása után úgy határozta, hogy a gyártás tökéletesítése folytán már nem szükséges többé a szikvízzel érintkezésbe lévő ólom-tartalmú géprészeket igen *vékony* réteggel bevonni, teljesen elegendő, ha ugy ezek, mint az üvegeken lévő csapok *erős és folytonos* ónréteggel vonatnak be.

— **Papp Béla szive és agya.** A szatmári testvérgyilkost tudvalevőleg felboncolták a kivégzés napján. Szívét és agyát az országos anatómiai intézetbe vitték Budapestre, a hol ma megvizsgálták. Az anatómiai kutatásból kiderült, hogy *Papp Béla* szive és agya teljesen normális és semmiféle beteges elváltozás nincs rajta.

— **Agyonlőtt előljárók.** Vakmerő gyilkosság történt e hó 24-én éjjel Csécsény község határában. A falu biráját és másodbiráját ismer-

retlen tettesek agyonlőtték. *Tompek Mihály* községi bíró és *Vidák Ferencz* másodbíró este felé eltávoztak a község házaról. Utközben találkoztak *Bokor Sándor* esküdttel, a kivel azután elmentek a községen kívül levő szőlőhegyre, a hol a bíró pinczéje van. Ott iddógtak este 7 óráig, a mikor *Bokor* esküdt azzal a kijelentéssel, hogy dolga van, eltávozott. A bíró és másodbíró azután még ott maradtak egy ideig s este nyolcz óra után mentek el. Alig hogy a pinczéből kimentek, a sötétségben lövés dördült el, a mely *Tompeket* fején találta. *Vidák* ekkor futásnak eredt, de alig futott tiz-tizenöt lépésre, egy második lövés őt terítette le. Az ólomdarabok, a mivel a fegyver meg volt töltve, a hátába hatoltak. A lövés után a közeli pinczéből emberek futottak elő lámpással s csakhamar ráakadtak a két áldozatra. *Tompek* bíró már halva találták a pincze előtt. *Vidák* ellenben még élt és elmondta, hogy mi történt velük. A csendőrség első sorban *Bokor* esküdtet fogta vallatóra, aki azonban igazolta, hogy a lövés idején már odahaza volt lakásán. Tegnap a vizsgálóbíró sulyogyanuok alapján letartóztatta *Sütő Imre* odaváló lakost, *Bokor* sógorát, a hegyközség pástorát, a kit épen a meglőtt bíró és másodbíró kezdeményezésére el akarták bocsátani a község szolgálatából. *Sütő* tagadja, hogy ő követte volna el a gyilkosságot.

— **Felsőrséertő miniszter.** Szerb kormány egyik volt tagját *Gencsics György* volt belügyminisztert Belgrádban felsőrséertésért pörbe fogták és letartóztatták.

— **Meglőtt földbirtokos.** Nagyikikindán *Dragoj Juszti* orvvadász bosszúból ráírt *Eckert Lajos* földbirtokosra, ki őt egy ízben orvvadászságért feljelentette. A lövés *Eckert* jobb karján találta s azt teljesen összeroncította. A tettest elfogták.

— **A szökés párosan.** Nem közönséges az eset. Sőt olyan feltűnést keltett, hogy egyébről se beszélnek a színhelyén, Bukarestben. A hősnője egy bukaresti nagyon magasrangú politikai személyiségnek leánya. Egy török városban székelő román konzulnak a hitvese, őt gyermeknek anyja s családjával nem régóta lakik az illető városban, ahol a tartomány kormányzójának fia halálosan beleszeretett a konzulné asszonyba és nagy hévvel udvarolt neki. Miután az utóbbi napokban sikerült a szerelmesnek a konzulné egyetértését és beleegyezését szándékához kinyerni, szerelme tárgyát a legközelebbi éjjel megszöktette és háremébe vitte. A szegény konzul, aki rendkívül szerette nejét, látni kívánta őt, mert félt, hogy hátha megölték a törökök. A kormányzó fia készséggel teljesítette óhaját és bevezette a konzul háremébe. A nőcske szemébe mondta, hogy eszeágában sincs elhagyni a háremet. Kitűnően érzi magát benne. A konzul végleg elszomorodva tért vissza árván maradt öt gyermekéhez, de ezek sem vigasztalták sokáig a szerencsétlen apát, mert a konzul a következő napon gyermeitől is megfosztották. A kormányzó fiának emberei ugyanis az éj leple alatt betörték a konzul házába és a gyermekeket elvitték anyjukhoz. Mindhiába való volt a konzulnak minden dühöngése és erőfeszítése: a kormányzó fia tudtára adta, hogy a gyermekeket az anyjuk kívánatára vitette el, aki nem tud nélkülök élni. Az ügynek valószínűleg Románia részéről eszközözendő diplomáciai beavatkozás lesz a vége, sőt már is történtek e tárgyban jegyzékaváltások.

— **Elkobzott nyulak.** Látszik, hogy a vadászoknak felette kedvez szerencséjük a szezonban. Sok a nyul. A inspekciós városi orvos és a rendőrség tegnap a piaczon nyolcz darab nyulat kobzott el, melyek már büzősek, egészségtelenek voltak.

— **Álarczos rablók.** *Kalocsa* külvárosában — mint nekünk jelentik — tegnapelőtt este kirabolták *Schiffer Márton* jómódu kereskedőt. Este 9 órakor hat álarczos rabló baltával kifesztette az udvarra nyíló lakoszoba ajtaját s előbb *Schiffernek* bátyját és feleségét ütlegel-

ték és kezüket, lábukat összekötözték, majd magával *Schifferrel* előszedették összes készpénzét, körülbelül 3000 frtot s azután őt is összekötözték és csöndesen tovább álltak. Az egész család így töltötte az éjszakát halálos félelemben. Csak hajnalban sikerült *Schiffernek* az ablakhoz vánszorognia és annak tábláját fogával valamiképen fölfeszítenie. Zörgetésére és kiáltására figyelmes lett egy arra menő legény, aki azután a szomszédban lakó mindenest, a kereskedő régi szolgáját is előhívta és a megkínzott családot kötelekeitől megszabadította. A csendőrség megindította a nyomozást, a mely azonban nehezen halad, mert *Kalocsán* épen országos vásár van, mikor tiz-tizenkét szomszéd község népe nyüzsög a városban. Maga *Schiffer* senkit sem ismert fel a rablók közül.

— **A milliomosnó jöteknysága.** *Gould Hellen*, a new-yorki vasutkirály leánya hírlapi nyilttérben kénytelen kijelenteni, hogy tényleg nem segíthet mindazokon, kiket pillanatnyi pénzszorúságra sodort a kegyetlen sors. A kisasszonyt nagy kegyességéről általában ismerik és ennek az lett a következménye, hogy a legszemtelenebb módon iparkodtak őt kizsákmányolni. Most azt konstatálja a kisasszony, hogy utóbbi időben hat millió márka erejéig pumpolták meg hetenként. Érthető tehát, hogy a kisasszony megunt már a sok adományozást és nyilatkozatában kijelenti, hogy ha 400 milliója volna és nem 40, akkor sem szabadna úgy adományoznia, mint ahogy azt eddig tette.

— **A kolduló magyar.** A francia lapok egy kis statisztikát állítottak össze arról, hogy a kiállítás ideje alatt a különböző nemzetek milyen arányban voltak képviselve a francia büntető bíróságok sorompói előtt, nevezetesen pedig, hogy milyen büntettek miatt. Az angol és amerikai vádlottak többnyire zsebmetszés, a németek, oroszok, spanyolok leginkább csalás, a belgák és törökök jórészt ittasságban elkövetett becsületsértés és hatóság elleni erőszak, az olaszok veszélyes eszközzel elkövetett testisértés, az arabok közbotrány okozás és szemérem elleni deliktumok, a magyarok pedig koldulás miatt ítéltettek el. Ebből kitűnik, hogy a magyar külföldön is szegény.

— **A vásárhelyi nábob.** Egy félve már ide s tova, hogy *Ujhelyi Lipót*, a hódmező-vásárhelyi nábob megkezdte egy évi börtönbüntetésének kitöltését a szegedi csillagbörtönben. De a milliomos rab még mindig nem tud belenyugodni a legfelsőbb fórumon is megerősített ítéletébe és jogi képviselőinek útján minden követ megmozgat, hogy megkurtítsa hosszu rablását. Mint ismeretes, *Ujhelyi* a perujtás folyamán azt igyekezett bizonyítani, hogy a négy rendbeli hamisításra való rábírási vádjai közül *Barta Lajos* hódmező-vásárhelyi munkás embernek a vádja adatai alapján *Barta Lajos* ugyanis azt állította a nábob bűnügyének főtárgyalásán, hogy *Ujhelyi* 1894. december 12-én késő estig beszélt a lelkére, hogy az ismert *Macelka* ügyben hamis tanúságot tegyen. Ezzel szemben a tegnap tartott tárgyaláson, melyen megengedték *Ujhelyinek* a bizonyítást, a milliomos rab tanukat állított elő *Kapit Miksa dr.* ügyvéd és *Bauer Ignác* és *Simon* buzakereskedők személyében, akik azt igazolták, hogy a kérdéses napon a fővárosban tárgyaltak és így ki van zárva, hogy ő ugyanakkor *Barta Lajos* hamis tanúzásra akarta volna bírni. A büntető törvényssék mindennek daczára elvetette *Ujhelyi* kérvényét és kimondta, hogy nem a dátum fontos *Ujhelyi* bűnügyének *Barta Lajosra* vonatkozó részében, hanem az, hogy tényleg elkövette a bűncselekményt. Ezzel egyidőre ismét letűnik *Ujhelyi Lipót* bűnügye a napirendről, mely mire véget ér az igazságszolgáltatás fórumai előtt, akkorra *Ujhelyi* már bizonyosan kikerül a csillagbörtönből.

— **A fogadott leány.** Pétervárott történt az alábbi tragikus történet. Egy előkelő, gazdag uri asszony évekkel ezelőtt örökbe fogadott egy árva leányt. Fölnevelte olyan szeretettel, mintha saját édes gyermeke lett volna. A kis árva felnőtt és deli szép leány lett belőle. Az orosz főváros előkelő

körében körülrajongták a szép leányt. Egy ifju gróf meg is kérte a kezét és a leány boldogan mondta az igent. Egyikük sem tudta, hogy a leány fogadott árva gyermek. És ez volt a tragikum forrása. A leány nevelő anyja kötelességének tartotta az ifju gróftól felvilágosítani a helyzetéről, amely anynyira megtörte a szerelmes ifjut, hogy visszaadta a leálynak a szabadságát. Megtört szívvvel a leány kolostorba vonult, boldogtalan szerelmét feledni. Küzdött szívével és elbukott a küzdelemben. A napokban cellájában padlózatán holtan fekvő bukottak reá. Szublimáltal megmérgezte magát. Kezében szorongatta azt a kis gyűrűt, a melyet a gróftól jegyajándékkul kapott.

— **Szenzációs letartóztatások.** *Varsóban* — mint táviratilag jelentik — szenzációs letartóztatások történtek. Letartóztatták többek közt *Sirosevszki* író és egy egyetemi tanárt. Ez már másodikika az ilyen hírek, amennyiben a minap *Bulgáriában* történtek ehhez hasonló elfogatások.

— **Korteszelenet New-Yorkban.** New York egyik legelőkelőbb utcáján találkozik két Byranparti kortes. Ugy tesz mind a kettő, mintha soha se látta volna az életben egymást. Az egyik hevesen meglöki a másikat. Hangosan, úgy, hogy a járókelők figyelme odairányuljon, odaszól a megökött yankee:

— Polgártárs, önnek kevés az agyveleje.
— Mi baja, maga kis hülye?
A röviden kis hülyének nevezett dzsentlmén most már ordít.
— Miért lökött meg, maga szürke állat?
— Mert nekem jól esett.
— És ön ezt dzsentlméni szavára mondja?
— Oh, yes!
— Ali right! Én akkor önt meg fogom botozni.
— Uram, készséggel rendelkezésre állok.
— Te szürke állat, de itt mindjárt ám!
— Kérem, ezt is kiváló szerencsének tartom.

A két „dühös“ polgártárs úgy ordított, hogy óriási tömeg állta már körül őket. Nekigyürköznek és alaposan kezdik egymást boxolni. A meglökött félnek kedvezett a szerencse s mikor már a másikat jól helyben hagyta, remek müdühvel sivitotta a fülébe:

— No, te szürke állat, elég már?
A másik jajgatva feleli:
— A soknál is több.
— De még nem elég!
És püföli tovább, majd kis vártatva így szól:
— Nem ütlek tovább, ha becsületszavadat adod valamire!
— Adom-adom akirmire.
— Meg is tartod?
— Meg én, ha addig élek is.
— Bryanra fogsz szavazni!
— All right, csak ne üss tovább!
— All right, most már nem ütlek.

Az utcai közönség egyik bámulatból a másikba esik, mikor a két dzsentlmén karöltve távozik a színhelyről és torkaszakadtából élteti Bryant.

... Sok pénze lehet Bryannek, ha ily gummibőrű korteseket tarthat.

— **Meglőtt vőlegény.** Szomoruan végződött tegnap Nagybecskerekén egy lakodalmi lövöldözés, amelyről a nép, daczára a szigorú tilalomnak és büntetéseknek, nem akar leszokni. *Gardinovicski Cveta* tartotta esküvőjét parázs szemű *Dragiczájával*. Nemzeti szokás szerint az új házaspárral körülkocsikázták jóformán az egész várost és csak esti szürkületkor tértek hazafelé. Az első kocsiiban ült a vőlegény, a 19 éves *Cveta*, aki maga hajította a lovakat. Midőn a házuk elibe értek, amelynek kitárt kapuja előtt a lakodalmi vendégek öregebb része várta az új párt, a vőlegény háta mögött ülő *Radics* Ljuba, hagyományos szokás sze-

rint egy diszlóvással akarta ünnepélyesebbé tenni a bevonulást. Midőn azonban a zsebéből előveti revolvért piszkálta, az véletlenül elsült és a golyó az előtte ülő vőlegény ballapoczkájába furdott. A lakodalmi mulatság persze elmaradt, orvosok kötözték be a sok vért vesztett Cveta sebéit, akit a menyasszony ölelése karjai közül beszállítottak a kórházba.

— **Ellenzék.** A Figaro *Capus* Alfrédjének legújabb tréfája:

Ellenzéki (haragosan eldobva a lapját): Ah a nyomorultak! . . .

Másik ellenzéki: Kiről beszél?

— Kiről beszélnek? Amikor az ember Franciaországban nyomorultakat emleget, kiről beszélne, ha nem a kormányról?

— Mely alkalmából mondja?

— Minden személyváltozás alkalmából . . .

Minden kinevezés alkalmából . . . Nincs megyefőnökség, nincs adószedői állás, nincs trafikengedély, nincs rendjel, amelyet ezek az emberek másoknak adnának, mint barátaiknak.

— Ez hotrány!

— Gyalázat! Ez a zsarnokság uralma . . .

Mondja csak, hogy ebben a kormányban csupa gazember van, és soha sem lesz rendjele.

— Hová jutunk?!

— Sértesse őket, aztán kérjen trafikot, hát nem kapja meg.

— Sajna.

— Ha megyefőnök akarna lenni, vagy bárcsak másodfőnök és ha velük ellentétes elveket hirdet, nem nevezik ki.

— Micsoda rendszer!

— De ránk is kerül a sor!

— Reméljük!

— Hatalomra jutunk mi is és aztán lesz min mulatni.

— Az ám!

— Huszonnégy órán belül elcsapjuk valamennyi prefektusaikat és alprefektusaikat és helyettesítjük őket a mi embereinkkel.

— Nem kapnak egyetlen adóbeszedői állást.

— Egyetlen kitüntetést sem!

— Sem tőzsdét, sem egyéb kedvezményt!

Semmit! . . . Üldözzük őket, kinezünk, tönkre teszük! Ezt fogjuk tenni, ha mienk lesz a hatalom és ők lesznek ellenzéken.

— És Franciaország ítél majd, hogy melyik párton van a türelem.

— Az igazság!

— A jog és szabadság!

— **A tolvaj szerető.** *Japek* Simon meglehetősen élt a fővárosban a szeretőjével: *Háza* Anna 18 éves munkáslány. Ma azután arra ébredt, hogy a leány a keservesen összetuporga ott 120 korona pénzével eltűnt. Nem tudja, hogy hova szökött, de valószínűleg Nagy-Bobrocra utazott, ahol rokonai vannak.

— **Póru jár tolvaj.** *Bán* Lajos budapesti fuvaros tegnap megrakott kocsijával a szentendrei uton Megyer felé hajtott. Közben két ember lehúzott kocsijáról egy zsák sót, de ő észrevette s a tolvajok egyikét nyakoncsipte, a ki *Spielmann* Antal csobánkai születési 31 éves napszámnak mondta magát. B kisérték a III. kerületi kapitánysághoz, a társát pedig keresik.

— **Indiskrét fényező.** Harlem, a festői holland város napok óta kaczag egy pörön, amelynek szereplői egy tanár, egy tanítónő és egy fényező.

Ugy esett a dolog, hogy Stoker tanár ur, akinek haja már évekkal ezelőtt kihullott a latin névragozás és a görög aorisztusok tanításában, egy délelőtti azt vette észre, hogy nem adja elő tanulóinak a régi lelkesedéssel a rendhagyó latin és a még rendhagyóbb görög igéket, hanem legszívesebben Ovidiuszt kommentálta volna a pajkos diákseregnek. Ez a nagyszívű latin poéta irt tudniillik egy művet, melynek az a címe: A szerelem könyve. A latin professzoroknak nem Heine a szerelmi lantosuk, hanem Ovidiusz, s amikor valame-

lyikük tulságosan sokat olvastatja tanulóival ezt a római lírikust, akkor szent, hogy a professzor ur szívét is valami ovidiuszi „gyengéd szerelmecske“ tartja fogva.

Stoker tanár urral is betűröl-botüre így történt. A fiuk vihogtak az iskolában és a kamasz-pir borította arcukat, mikor a tenerorum lusor amorum pattogó hexameterjeit olvasták a tanár urnak.

Harlemnek egyik leányiskolájában ugyan ebben az időben a kisasszonykák egyszerre nagyon meg voltak elégedve a különben elég epés nagyságával, a tanítónővel. A nagyságának meg volt az a betegsége, hogy szeretett a figyelmetlen kisasszonykákkal néhányszor leírni ilyenféle mondatokat: Az iskolában szépen, csendesesen, figyelmesen kell a kis lányoknak ülni. S a kis lányok bármily figyelmetlenek is voltak, mégis elmaradtak a büntetések. A tanító néni nagyon elnéző lett egyszerre.

Ovidiusz olvastatása és az elmaradt büntetések közt megvolt a klasszikusokban annyiszor émeletett okozati összefüggés: Stoker ur és a tanítónő beleestek abba a valamennyi nyelven megénekelt verembe, melyet a hollandok is szerelmeknek neveznek.

Stoker nap-nap után új szépségeket fedezett fel Ovidiuszban, a kisasszony pedig boldogan álmodott napsugaras tájról, szerelmes gerlekről. Megvallották egymásnak szerelmüket és csak apróbb körülmények miatt nem tették nyilvánossá mátkaságukat.

A pedagógia nem befolyásolja a szerelmek szívét, hogy ők is ne a magányt keressék és most lombhullató őszszel gyakran sétálgattak a harlemi városliget fái között hallgatni az avar zizegését, amely szerelemről beszél. A mult napok egyik estéjén hallgatagon, kéz a kézben ült a szerelmes pár a park egyik padján s egyszerre szemvakító fényugár világítja meg őket, éppen abban a pillanatban, amelyben lázas ajkuk egymásra tapadt. A következő másodpercben hangos kacagás sivitott át a parkban. Csak hogy a vidámság nem a szerelmes pár ajkán fakadt, hanem egy szomszédos villa ablakából, ahol két kamasz-fiú, a professzor ur tanítványai, avval mulatták magukat, hogy egy fényezőnőnek a sugarait hangos hahotával irányították a csokoládó párra, úgy, hogy a parkban sétáló közönség éppen a végzetes pillanatban látta meg őket.

Természetesen másnap egész Harlemben másról sem esett szó, mint a parki idillről, de amíg a lakosság csak mosolyogva pletykálta a dolgot, a tanár és tanítónő felettes hatósága nagyon szigorú és szívtelen álláspontra helyezkedett, és Stoker urat is, a kisasszonyt is elbocsájtotta iskoláik kötelekéből, s e miatt most mindketten bepörölték a villa tulajdonosát, a csintalan gyermekek atyját és negyven ezer korona kártérítést követelnek rajta. A tárgyalást a napokban tartják meg, és oly nagy iránta az érdeklődés, hogy boldog az a hollandus, aki jegyet szerezhethet a tárgyalásra. Valóban megállhat a szegény bíró esze, hogy mily paragrafus szerint ítéljen.

— **A várva-várt küldemény** a napokban fog megérkezni hosszú utjáról. Amit szépet, érdekeset, újat, de különösen mulattatót a csapongó fantázia maga elé varázsol, — bizony, az mind képviselve lesz abban a nagyszabású küldeményben, melyet bevásárlási útja eredményeként juttat Aradra *Porter* Vilmos, a koronás áruház földalatti játékarhelyiségeinek szerencsés kezű tündérmestere. Egy pár nap, s teljes lesz a földalatti helyiségekben rendezett páratlan fényű karácsonyi tárlat, s megindul majd a csodavásár abban a varázsszal teli labirintben, ahol igazán nem tudni, mit csodáljunk jobban, a remek választékot, soha látott újdonságokat, vagy azt az ügyes elrendezést, bájos millieut, mely az egésznek oly elragadó képét szolgáltatja.

— **A berettyó-ujfalusi sikkasztás.** Berettyó-Ujfaluból írja levelezőnk: *Dragovics* Kálmán, a sikkasztó végrehajtóról, daczára az intézkedéseknek, melyeket elfogatása iránt a vizsgálat megtett, ez ideig semmi hír sem hallik. A mióta Ujfaluból eltűnt, a családja sem hallott felőle semmit. Tegnap nagyon híre járt Ujfaluban, hogy *Dragovics*ot a hamburgi rendőrség elfogta, de kiderült, hogy a hír nem való. A hatóság mindazonáltal valószínűnek tartja, hogy a megszőkött sikkasztót sikerül valahol kézrekeríteni, mert a nyomozás folyamán kiderült, hogy *Dragovics* csak nem rég fordult meg Pesten, mely idő óta nem juthatott egyetlen kikötő városba sem. Ujfaluban maradt családját a hatóság már őrizteti, a család részére érkező leveleket azonban még mindig a vizsgálóbíró kezeihez kézbesítik.

— **Elvesztett aranygyűrű.** *Horváth* Ferencz földmívelésügyi miniszteriumi számtanácsos az Atzél Péter-, *Forray* és *Aulich* Lajos utcákban nagy, nehéz aranygyűrűjét, melynek pecsétnyomó alakú felületén egy nemesi czimer van. A megtaláló *Murády* rendőrhadnagynál adhatja át a gyűrűt.

— **Köszönetnyilvánítás.** Az izr. jótékony egyelet részéről kibocsájtott felhívás következtében adományozni sziveskedtek: *Neuman* Dániel, *Leopold* *Zsigmond*, *Braun* és *Kohn* 20—20 kor., dr. *Tolnai* *János*, *Hegy* *Albert*, *N. N.*, *Szalai* *Manó* 10—10 kor., *N. N.*, 6 kor. *Buchsbaum* *Adolf* 4 kor., összesen 110 kor., az első kimutatás szerint 11 öl fa és 160 kor. főösszeg 11 öl fa és 270 kor. E nagylelkű adományokért hálás köszönetét fejezi ki *Lustig* *Adolf* elnök.

— **T. üzletfeleink** szíves tudomására hozzuk, hogy *Révész* *Nándor* könyv- és papírkereskedő urat (Szabadság-tér 20. szám. Telefon 265 sz.) képviselőséggel ruháztuk fel, ki elfogad minden a nyomdánkat, valamint az Aradi Közlöny kiadóhivatalát érdeklő megbízásokat.

Szélhámos nevelő.

(Szép leány a káptalanban.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, november 27.

A szélhámos nagy birodalmában sem mindennapi az a ravaszság és vakmerőség, amelylyel egy romlott lelkű teremtés egész csomó embert rászédett a minap. Pedig szép fiatal leány, akiről szó van. Diplomája van a nevelésre, de a becsületes kenyér nem kell neki. A vére kalandokra, szédelgésre hajszolja *Jukker* *Jankát*.

Jukker *Janka* a mult hetekben teljes ünnepelőben beállított az alsókubini adminisztrátorhoz. Félelemtől reszkető hangon és sűrű könyhullatás közben panasolta el a vallása elleni gyűlöletét, melytől mindenáron szabadulni akar. Ő apácának született, mondá a fiatal adminisztrátornak, kinek a meghatottság könnyeket csal a szemébe. És nincs az a hatalom, mely őt szándéka keresztülvitelében megakadályozhatná.

Az adminisztrátor a leányt ellátta mindazon jó tanácsokkal, melyek az „áttérés“ körül felmerülő nehézségeken hamarosan átsegítik. Jó ajánlatot és pénzt adott neki, hogy mielőbb Szepeshelyre utazzék *Szmeccsányi* *Pál* püspökhöz.

A leány vonatra ült és megérkezett a szepes-olaszai vasut állomásra, a hol *Popovich* *László* szepesi kanonok épen türelmetlenül várta a Szepesváraljára, illetőleg Szepeshelyre menő viczinálist.

Jukker *Janka* tiszteletteljesen bemutatkozott neki és megismertette a kanonokkal is áttérési szándékát. Az utasok csakbamar élénk beszélgetésbe látták elmerülve a kanonokot a szép fiatal leánnyal.

Együtt utaztak s együtt mentek fel a szepeshelyi káptalanba. *Jukker* *Janka* *Popovich*

kanonoknál szállt meg és ott teljes ellátást is kapott.

Szmrecsányi Pál szepesi püspök nem a legszívésebb fogadtatásban részesítette a kisasszonyt, azonban tekintettel Popovich meleg pártolására, megengedte, hogy Höhr szepeshelyi sögdlelkész lelki oktatásban részesítse, egyszersmind pedig a leányt nagyobb pénzádományával is segítette.

Egy ideig Jukker Janka nagy áhitattal hallgatta tanítója fenkölt magyarázatát. Sokszor látták egyik-másik fiatal lelkészszel végigment a káptalanon és nem csoda, hogy ennek nyomán pikáns ízű híresztelések keltek szárnyra. Valószínűleg ez indíthatta Popovich kanonokot arra, hogy a szállást felmondja neki. Jukker Janka erre a káptalanból Szepesváraljára költözött özvegy Szuhynéhez. Innen járt fel a káptalanba nap-nap után lelkigyakorlatra.

A napokban aztán eltűnt Jukker Janka Szepesváraljáról. Vele együtt háziasszonyának 400 frt értékű ékszerei. Szuhyné a lopást jelentette s a rendőrség távirati felhívására Jukker Jankát az iglói vasuti állomáson letartóztatták. Matolczy városi rendőrkapitány az összes lopott ékszereket megtalálta nála. Kihallgatása után azonnal a lőcsei törvényszék fogházába kísérték.

TÖRVENYKEZÉS.

§ A borkereskedők réme. Sonnenschein Miksa budapesti borkereskedő ez év január 5-én a *Börpar* című szaklapban egy hosszabb nyilatkozási közleményt tett közzé, amelynek ele Gönczi Grün Sándor fővárosi czipésmester ellen irányult. Sonnenschein ezen nyilatkozási közleményében azt állította Gönczi Grün Sándor czipészről, hogy a borkereskedőket rendszerint megcsalja, ezért felhívta borkereskedő társait, hogy jöjjenek hozzá, hogy együttes közreműködéssel megakadályozzák a szakmabeli kollegák megsarcuzását.

Sonnenscheint ezen czikke megírására az az indok vezette, hogy Gönczi Grün Sándorral való üzleti összeköttetése folytán 280 frt kárt szenvedett.

Gönczi Grün rágalmozás és becsületsértés miatt jelentette fel Sonnenscheint, akit a törvényszék vád alá is helyezte.

Ma volt ez ügyben a tárgyalás a budapesti büntetőtörvényszéken Eördögh bíró elnökelete alatt. — A tárgyaláson a vádlott azzal védte magát, hogy Gönczi Grünnek vele szemben tanúsított eljárása készítette arra, hogy óvatosságra hívja fel szakmabeli kartársait. — Gönczi Grün nála 280 frt értékű árut vásárolt hitelbe. Mikor fizetésre került a dolog Gönczi Grün nem is akarta számláját kiegyenlíteni, úgy, hogy ő erre kénytelen volt adóssá bepörölni. Ezzel a pörrel sem ért célz. Hiába volt marasztaló ítélet a kezében, Gönczi Grün felesége igényt jelentett be a végrehajtás ellen s az igénypört meg is nyerte. Így aztán sohasem tudott pénzéhez jutni. Előadta továbbá vádlott hogy biztos tudomása van róla, hogy Gönczi Grün nemcsak vele szemben követte el az ilyen eljárást, hanem még több borkereskedővel szemben is, akiket kihallgattatni kért. Kérelmének a bíróság nem adott helyt, mert ilyen esetben a bizonyításnak helye nincsen.

A törvényszék dr. Daróczy alügyész vád és dr. Földes Arpad védbeszéde után a vádlottat a rágalmozás vétsége alól felmentette s csakis a becsületsértés vétségében mondotta ki vétkezőnek s ezért 30 korona pénzbüntetésre ítélte. Ez az ítélet nyomban jogerőssé vált.

NAPIREND.

November 28. Szerda. Róm. kath. naptár: Rufusz és Flóra. — Protestáns naptár: Rufusz és Flóra. — Görögkeleti naptár (november 15.): Gurlasz. — A nap két 7 óra perczkor, nyugszik 3 óra 55 perczkor. — A hold két 11 22 perczkor, nyugszik 10 óra 23 perczkor.

Időjárás. Légnyomás reggel 7 órakor 759.3 milliméter, délután 2 órakor 759.6 milliméter. — Hőmérséklet reggel 7 órakor C + 3.0, délután 2 órakor C + 3.5. — Szél iránya és ereje reggel 7 órakor HN. 5, délután 2 órakor R. 3. — Felhőzet reggel 7 órakor borult, délután 2 órakor borult. — Csapadék az utóbbi 24 órában 0 mm.

Időjárás. A központi meteorológiai intézetnek Aradra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható: Hűvös, ködös, jelentékeny csapadék nélkül, éjjeli fagy.

Szabadságharosi emléktárgyak országos muzeuma (színház-épület, 1-ső emelet) nyitva van mindennap délelőtt 8 órától délután 6 óráig. Belépti díj: Hétköznapokon 40 fillér, vasárnap 20 fillér.

Kölcsény-könyvtár. Nyitva van vasár- és ünnepnapokat kivéve, mindennap 11 $\frac{1}{2}$ —12 $\frac{1}{2}$ óráig. Helyiség: Erekléy-muzeum helyisége melletti ülésterem.

November 28. A Kölcsény-egyesület népszerű előadása délután 5 órakor (Kereskedelmi iskola.)

November 29. Iskolaszéki ülés délután 4 órakor

December 1. A Kölcsény-egyesület hangversenyyel egybekötött fölolvásó-estélye délután 4 $\frac{1}{2}$ órakor (Városház.)

December 3. Aradmegye rendkívüli közgyűlése délelőtt 9 órakor.

December 5. A Kölcsény-egyesület népszerű előadása délután 5 órakor (Kereskedelmi iskola.)

December 7. A Kölcsény-egyesület hangversenyyel egybekötött fölolvásó-estélye délután 4 $\frac{1}{2}$ órakor (Városház.)

December 9. Kubelik Jan hangversenye délután 5 órakor (Fehér Kereszt.)

December 12. A Kölcsény-egyesület népszerű előadása délután 5 órakor (Kereskedelmi iskola.)

December 15. A Filharmonia-egyesület hangversenye délután 5 órakor (Fehér Kereszt.) — A Kölcsény-egyesület hangversenyyel egybekötött fölolvásó-estélye délután 4 $\frac{1}{2}$ órakor (Városház.) — Az aradi mérnök- és építész-egylet fölolvásó-estélye este 6 órakor (Központi szálló.)

December 16. Burmeister Willy hangversenye délután 5 órakor (Fehér Kereszt.)

December 19. A Kölcsény-egyesület népszerű előadása délután 5 órakor (Kereskedelmi iskola.)

KÜLÖNFÉLÉK.

□ Li-Hung-Csang. A most sokat szereplő Li-Hung-Csangról rendkívül érdekes jellemvonásokat ír egy német folyóiratban egy német tengerésztiszt, aki a hetvenes években nagyon hosszú ideig tartózkodott Kinában. Li-Hung-Csang, akkor Fu-csu kormányzója volt. Egy alkalommal vendégül látta a német tengerésztisztet s ezt valósággal elragadta a magas műveltségű és ritka szellemességű kormányzó. A beszélgetés folyamán nyilvánvalóvá lett, hogy Li-Hung-Csangban óriási letterő s hidegvér lakozik; alig egy órával a vendéglátás előtt ültette le valami harmincz lázadó fejét, de ez a kis eset éppenséggel nem befolyásolta a lelke nyugodalmát és a jó étvágyát. Általában már akkor évtizedekkel előtt is oly nagy tekintélye volt Li-Hung-Csangnak, hogy mindenki úgy nyilatkozott felőle: vagy császárra lesz egykor Kinának, vagy pedig — az akasztófán végzi az életét.

□ Szórakozottság.

A fiatal férj a szertartás után megköszöni az anyakönyvvezető fáradtságát.

— Nagyon köszönöm, hogy összeadott minket.

— Szívesen, — felel az anyakönyvvezető — szívesen, máskor is

□ Hangszer-divat. A londoni highe life beteg, ha a gallértól kezdve a czipögomboló formájáig s a kalap szalagjáig minden esztendőben nem találhat ki valami új divatot. Az öt-órai theák unatkozó közönsége tavaly folyton-folyvást egy gitárszerű hangszert pengetett, az ugynevezett néger-banjot. De valamint pontosan megjelenik a sűrű köd az angol metropolis házóriásai felett, épp oly pontosan változik időnkint a divat a brit arisztokráciának még hangszereiben is. Az idén ugyanis kikiáltották a smart fiatal urak, hogy a banjo nem fashionable többé, hanem igazi ur csakis — citerát vesz a kezébe. Minthogy a kifogástalan társaságból számúzve van a néger-mandolin, most már majmolja a kapaszkodó középosztály is a főnemeseiket és thea-estélyeiből — citerás estélyeket csinált. Zenei élvezetnek a citerázás ugyancsak szerény.

□ Mire volt kíváncsi.

Nő (a képcsarnokban, egy leány arczképe előtt) : Oh, csak ismerném e kép festőjét:

Művésze (örömmel lép elő) : Engedje asszonyom hogy magam bemutassam, mint a kép festőjét.

Nő: Ez aztán szerencse! Megmondja ugy-e, a szabó címét, aki ennek a leánynak a ruháját készítette?

□ A boxerek titkos jelei. A boxereknek, a kik a mostani kínai zürzavarban a főszerepet viszik, megvannak a maguk titkos jelei. Az ismertető jelet, amelylyel az egyik elvtárs megismeri a másikat, oly módon adják, hogy mikor kezét fogják egymással, a jobbkez hü-

velykujját a tenyerükhöz szorítják. Egy másik titkos boxer-jel az, hogy a hajfonatukat jobb-rol-baira a nyakukra csavarják. — A jelbeszéd annyira fejlett a boxerek közt, hogy vele teljesen meg tudják magukat értetni egymással. A gyakran előforduló ég és föld szavakat a hajfonatuk csavarásával fejezik ki, ha vigyázatra intik egymást, feltűrik karjukra a ruha ujját, ha pedig nagyon nagy baj van, akkor jobb kezük középső ujját teszik a fejükre.

KOZGAZDASAG ES KÖZLEKEDÉS.

Uj-aradi heti gabnavasár.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Uj-Árad, november 27.

Az időjárás megváltozott. Nedves, ködös, kissé szeles időnk van. A hőmér-éklet éjjel + R. 2° nappal + R. 5°. A mező szép zöld és ha a közel időben hó éri, csak előnyére van, mert a férgek még pusztítanak a vetésben.

Az üzlet változatlanul lanyha, ha csak ezután, a téli hideg beálltával nem lesz kedvezőbb, melyre ugy gazdáink, mint kereskedőink egyáltalában számítanak.

Ma gyenge behozatal volt. A behozott 1500 métermázsa buza és 500 métermázsa tengeri csak a napi áron kelt el.

Mai árak: Az árak 50 kilogramm súlyegységet véve alapszámításnak, korona értékben:

I-ső minőségű buza 6.30—6.40.

Közép minőségű buza 6.10—6.20.

Uj tengeri 4.15—4.20.

Rozs névleges jegyzés 5.90—6.—

Arpa névleges jegyzés 5.30—5.40.

Zab névleges jegyzés 4.80—5.—

Az irányzat lanyhább.

— Fizetésektelenségek. A bécsi Creditoren-Verein a következő fizetésektelenségeket jelenti: Hacker Károly, Antalfalva. — Balin Mózes, Bucac. — Danon Mojse Z., Gracanica. — Mirovsky Antonin, Prága. — Schatz Jenő, szabó Szeged. — Fröhlich Albert, szücs Cilli.

Budapesti áru- és értéktözsde.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, november 27.

Délitözsde. A buzaínalat kielégítő, vételkedv korlátolt. Nyugodt irányzat mellett 14,000 métermázsa került forgalomba, változatlan áron. Egyéb gabonaneműek bányadtak. Malmok tartózkodók. Időjárás borús.

Zárul 12 órakor:

Buza 1901. áprilásra	7.38—7.40
Buza októberre	7.58—7.60
Rozs 1901. áprilásra	7.15—7.16
Zab 1901. áprilásra	5.54—5.56
Tengeri 1901. májusra	4.96—4.98
Repce ootóberre	—

Zárul 5 órakor:

Buza 1901. áprilásra	7.37—7.38
Buza októberre	7.62—7.64
Rozs 1901. áprilásra	7.11—7.12
Zab 1901. áprilásra	5.54—5.55
Tengeri 1901. májusra	4.93—4.94
Repce októberre	13.—13.10

Zárul 5 órakor:

korona

Osztrák hitelrészvény	864.25
Magyar hitelrészvény	670.50
Leszámlolóbank részvény	428.50
Rima-Murányi vasmű részvény	489.50
Osztrák-magyar Államvasuti részvény	863.50
Közüti vasut	593.—
Városi villamos vasut részvény	276.50

S z e s z ü z l e t.

— November 27. —

Mai jegyzéseink: Készárú nagyban nyers szesz 115 korona, kicsinyben 117 korona, finomított szesz nagyban 118 korona, kicsinyben 120 korona, hordó nélkül per 100 liter $\frac{1}{2}$ beleértve 70 korona fogyasztási adót. Száritott moslék 12 korona 50 fillér mmázsánként.

Budapest-kőbányai sertéskereskedelem.

— November 27. —

Magyar elsőrendű: Öreg nehéz páronként 400 kilogrammon felüli súlyban — fillérig. Öreg közép páronként 300—400 kilogramm súlyban — fillérig. Fiatal nehéz páronként 320 kilogrammon felüli súlyban 97 — 98 fillérig. Fiatal közép páronként 251—320 kilogramm súlyban 96 — 97 fillérig. Fiatal könnyű páronként 250 kilogrammig terjedő súlyban 96 — 98 fillérig. Magyar szedett: Nehéz páronként 380 kilogrammon felüli súlyban — fillérig. Közép páronként 240—280

kilogrammon felüli súlyban — fillérig. Könnyű páronként 200 kilogrammig terjedő súlyban — fillérig.

Romániai: Nehéz páronként 320 kilogrammon felüli súlyban — fillérig. Közép páronként 250—320 kilogrammon felüli súlyban — fillérig. Könnyű páronként 250 kilogrammig terjedő súlyban — fillérig. Romániai eredeti (Stachl) Nehéz páronként 240 kilogrammon felüli súlyban — fillérig. Könnyű páronként 240 kilogrammig terjedő súlyban — fillérig.

Szerbiai: Nehéz páronként 280 kilogrammon felüli súlyban 92 — 94 fillérig. Közép páronként 240—260 kilogramm súlyban 90 — 92 fillérig. Könnyű páronként 240 kilogrammig terjedő súlyban 86 — 88 fillérig.

Megjegyzés. A fent jegyzett árak súly szerint és pedig a szokászerű levonások mellett, egy kilogramm súlyra fillérekben értendő. Szokászerűleg a hizott sertések teljes (brutto) súlyából az életré páronként 45 kilogramm vonandó le. A sertések vételárából a vevő javára 4% vonandó le. A sertések osztályozásánál azok teljes (elő) súlya vétetik irányadónak.

Sértéslétszám. November 24-én volt készlet 35781 darab, november 25-én főlhajtatott 521 darab, november 25-én elszállított 822 darab, novemberről 26-án maradt készletben 35520 darab. Üzlet: Változatlan.

Hivatalos árfolyamok

a budapesti árfú- és értéktőzsdén.

Budapest, 1900. november 27.

Magyar aranyjárdék 40/0	96.05
Magyar koronajárdék 40/0	90.30
Magyar arany 4 1/2 %	99.50
Magyar ezüst 4 1/2 %	99.25
Magyar keleti vasut	98.50
Magyar földtehermentesítési kötvény	91.—
Magyar italmegváltási kötvény	98.40
Horvát-szlavon földtehermentesítési kötvény	92.50
Magyar nyeresémsorsjegy kölcsön	168.—
Tiszaszabályozási és szegedi kölcsön	140.—
Osztrák papírajárdék	98.—
Osztrák járdék ezüst	97.50
Osztrák járdék arany	95.50
Koronajárdék	98.—
1860-iki államsorsjegyek	134.—
Osztrák-magyar bankrészvény	1690.—
Magyar hitelbank részvény	670.50
Osztrák hitelintézet részvény	663.—
Osztrák-magyar államvasut	663.—
20 frankos arany (Napoleonodor)	19.20
Német birodalmi marka	117.60
London	240.85
Páris	95.85

REGENY-CSARNOK.

A kétlelkű ember.

— Regény. —

Irta: **Groller Balduin.**

Az Aradi Közlönynek fordította:

Radó Issó. [38]

(Folytatás.)

TIZENHETEDIK FEJEZET.

A tábornok, kinek nincs szerencséje — rossz katona. És ha Schmidt Ferencz véletlenül tábornok lett volna — nagyon jó katona lenne, mert szerencsés ember volt. Amihez hozzáfogott, az jól sült el. A gond, mely jelenleg egész valóját betöltötte — a kasszakulcs megszerzése volt. Szerette volna, ha a kulcsot úgy használhatná, hogy azt észre ne vegyék. Mert, habár bizott is Lőrincz testi erejében és cselekvő képességében, mégis meg volt győződve arról is, hogy ez az ember nagyon elbizba magát, midőn egy éjszaka a falakat átörni és két kasszát kirabolni akar. Félő, hogy ily körülmények között az egyik szekrényt érintetlenül kell hagyni. Ez pedig büntetésreméltó könnyelműség, megbocsáthatatlan bolondság lenne. Ki ajándékoz nekik valamit?

E sötét, komor hangulatot egyszerre megvilágította egy reménysugár. Schmidt, mint rendesen, a kulcstartó szekrénykét fölvitte Breuner lakásába. Breuner ott ült íróasztala mellett és számolt. Szokása volt üzleti dolgainak elintézése után saját pénzügyi viszonyainak rendezését és elkönyvelését eszközölni. Ezuttal nem akarta zavartatni magát dolgaiban és csak röviden szólt oda Schmidtnek, anélkül, hogy föltekintett volna.

— Tegye csak a szekrénykét a kasszába, Ferencz. Balra fent van a helye.

Breuner pénzszekrénye, amint rendesen ily időben, most is nyitva volt. Ott állt a kassza a szoba sötét sarkában, és így Schmidtnek tapogatóznia kellett a felső rekeszben, hogy a megfelelő helyet eltalálja és eközben egy többszörösen lepecsételt levél akadt kezébe.

— Főnök ur, — itt egy pénzcsész levél is van.

— Hagyja csak Ferencz, — felelte Breu-

ner munkájában elmerülve — az nem pénzcsész levél, abban a pénzcsész kulcsainak másolatai vannak.

Csak a másod példányok — ah ugy! — Schmidt ezuttal fölemelő hangulattal — távozott.

A következő napokon, már minden utasítás nélkül helyezte el a kulcsokat a kasszában és minden egyes alkalommal odanyult ahhoz a bizonyos levélhez és egy szép napon a levél egy hajszálalig hasonlóval volt fölcserélve. Az igazít magához vette és elvitte.

Schmidt úgy számított, hogy főnöke nem fog egyhamar egy levélborítékot, mely évek óta a kasszában hever, elővenni és figyelmesen megvizsgálni.

A kulcsoknak tehát birtokában volt. De még így sem volt rendben a dolog. Ha a vizsgálatot megindítják, előkerülnek majd a kasszába rejtett másod példányok is és ha az elcserélésre rájönnek, akkor kire gyanakodhatnak a legalaposabban, ha nem ő reá. Ő azonban tisztán, ártatlanul akar itt állni, mint egy semmihez nem értő gyerek.

A lepecsételt levéllel elment tehát barátjához, a mechanikushoz. Az erős borítékot fölcsakították és a selyempapírosba csomagolt kulcsokat elővették. A mechanikus pár nap alatt abszolút pontos utánzatokat készített.erre az eredetieket ismét elővigyázatosan begyőlték selyempapírosba és az egészet egy az eredetihez teljesen hasonló borítékba helyezték. A három pecsételt a mechanikus hájszalnyi pontossággal utánozta és így az új borítékot lepecsételték s pár nap múlva a kulcsok ismét Breuner ur kasszájában voltak. Schmidt így ismét nyugodt lehetett, miután a tartalékos-levél, melyet egyelőre helyezett oda, ismét birtokában volt.

És történjék már most bármi — ő oly ártatlan volt, mint egy ma született gyermek.

Igy tehát e vállalat minden tekintetben jól elő volt készítve, sőt ez idő alatt már a második pinczefal áttörése is befejeztetett. Scarpi terve szerint ez alkalommal magával hozta vázlat könyvét és egy aczetilén lámpa fénye mellett meg is csinálta vázlatát. Mikor másnap megtekintette a nap világa mellett a karczolatot, meglepődéssel látta, hogy az mily jól sikerült.

Most tehát a kivitel napjának meghatározása volt hátra. Október közepe volt és így nyilvánvaló volt, hogy a hó végét, jobban mondva huszonhatodikát be kellett várni, hogy a kivitelhez lássanak. Ha csak Schmidtnek azon indítványát el nem fogadják, halasszák azt, amikor a hivatalnokoknak rendesen járó évi jutalmdijjal az összeg, mely ott elhelyezve van, módfelett nagy lesz.

De még egyet meg kellett fontolni. Schmidt értesült arról, hogy a bárónő nagy alapítványt akar tenni jótékony célra és hogy ezt az összeget a legközelebbi napokban fogják folyósítani.

(Folytatása következik.)

IDEGENEK ARADON.

— November 27. —

Fehér Kereszt szálloda. Klobucsár Viktor altábornagy Budapest. — Auerbach Jenő utazó Budapest. — Hirschfeld Ignátné kereskedő Bátornya. — Kiss Zsigmond utazó Budapest. — Schwarz Henrik utazó Budapest. — Bölöskői Gyula utazó Budapest. — Berger József igazgató Budapest. — Müller Zsigmond utazó Bécs. — Mezey Béla utazó Budapest. — Brüll László utazó Budapest. — Lung Jakab utazó Bécs. — Dényetz Vilmos utazó Bécs. — Krausz Herman utazó Bécs. — Schwarz József utazó Budapest. — Tirnauer Jenő mérnök Miskolc.

Vass Szálloda. Morárescu György lelkész Tinnod. — Herzeg I. gyáros Pécs. — Klein Márton utazó Temesvár. — Bodansky Gusztáv Bécs. — Schwartz Géza utazó Győr. — Berkum Simon utazó Bécs. — Mann Lőrincz utazó Pozsony. — London Ede utazó Budapest. — Pain N. orvos Budapest. — Reiner Frigyes utazó Bécs. — Szalai Ödön utazó Budapest. — London Elek utazó Budapest. — Elek Miklós utazó Budapest. — Weiss Ignácz utazó Bécs. — Nathan János utazó Budapest. — Reis Lajos utazó Bécs. — Nacht Viktor erdőkezelő Zimbró. — Herskovits Ignácz fakereskedő Zám. — Dr. Petrovics N. Nagylak. — Deneberg N. utazó Bécs. — Mangra Vazul püspöki helynök Nagyvárad.

Nádor szálloda. Hübner Ferencz ügyvéd Déva. — Papp Imre vendéglős Makó. — Huszky Benjám kereskedő Nagylak. — Dr. Tassy Pál kir. fő-ügyész Nagyvárad.

Vasuti közlekedés.

(Érvényes 1900. évi október hó 1-től.)

ARADROL		ARADRA	
Budapest felé indul:		Budapest felől érkezik:	
Nagyváradra reggel	5.10	Személyvonat reggel	6.05
Gyorsvonat reggel	8.18	Személysz. tv. reggel	9.10
Személyvonat d. e.	11.20	Gyorsvonat délelőtt	11.51
Személysz. tv. d. u.	3.56	Személyvonat d. u.	3.55
Gyorsvonat délután	4.21	Gyorsvonat este	7.11
Személyvonat este	9.35	Szmv. Szolnokról este	8.48
Erdély felé:		Erdély felől:	
Személyvonat reggel	6.35	Soborsin ról reggel	6.59
Gyorsvonat délután	12.11	Személyvonat d. u.	10.50
Soborsinig délután	2.04	Radnáról délután	2.36
Személyvonat d. u.	4.30	Gyorsvonat délután	4.06
Radnág este	6.35	Személyvonat este	8.57
Gyorsvonat este	—	Gyorsvonat délelőtt	5.23
Temesvár felé:		Temesvár felől:	
Személyvonat reggel	6.20	Vegyésvonat d. e.	10.45
Személyvonat d. e.	11.56	Személyvonat d. u.	3.44
Vegyésvonat délután	5.—	Személyvonat éjeli	10.55
Szeged felé:		Szeged felől:	
Vegyésvonat reggel	6.45	Személyvonat reggel	8.53
Személyvonat d. u.	4.25	Vegyésvonat este	6.50
Brád felé:		Brád felől:	
Személyvonat reggel	6.25	Borossebesről szv. r.	8.03
Vegyésvonat d. u.	12.06	Vegyésvonat d. e.	11.—
Borossebesig szv. du.	5.20	Személyvonat este	7.—

Városi színház.

Bérlet 59. sz.

Páratlan.

Szerdán, 1900. évi november hó 28-án

Folt, amely tisztít.

Színmű 4 felvonásban. Irta: Echeagaray József. Fordította: Patthy Károly.

S Z E M É L Y E K :

Mathilde . . . . . Angyal Ilka.	Fernando . . . . . Margitai Gy.
Enriquette . . . . . Menszáros M.	Don Justo . . . . . Bács Károly
Concepcion . . . . . Ka'ocsa R.	Don Lopez . . . . .
Dolores . . . . . Kócsi Erzel.	Julló . . . . . Palágyi L.

Közdete 7 órakor.

NYILTTÉR.*

Világhírű

orosz karaván tea-fajok.

POPOFF K. & C. testvérek,

MOSZKVA.

Több európai udvar szállítója.

Törzsenyilleg védve.

Védjegyz.

Legfinomabb fajok,

eredeti csomagokban

ARAD és KÖRNYÉKÉN

csakis

VOJTEK és WEISZ

gyógyárú nagykereskedőknél kapható

ARADON.

Két irnok

a silygyiai körjegyzőség
azonnal alkalmazást nyerhet.

Mladin György,
körjegyző.

3190

751—1900. g. sz.

Árlejtési hirdetmény.

Arad sz. kir. város gazdasági széke a m. kir. honvédelvassági laktanya felépítésével kapcsolatos munkák elvállalása iránt 1900. évi december hó 10-én délelőtt 10 órakor árlejtést tart.

Kikiáltási árak: 1. A föld, kömives, kőfaragó, burkolati és ács-munkákra 262190 kor. 44 fill. 2. A bádogos munkára 16272 kor. 01 fill. 3. A tetőfedő munkára 14798 kor. 29 fill. 4. Asztalos, lakatos és mázoló munkára 76913 kor. 81 fill. 5. Úveges munkára 1874 kor. 83 fill. 6. Telek rendezési, csatornázási és kövezési munkára 38290 kor.

Bánatpénzül leteendő a kikiáltási ár 5%-a készpénzben vagy elfogadható értékpapírokban.

Az árlejtésen részt lehet venni szóbeli és írásbeli ajánlatokkal.

Az írásbeli ajánlatok lezártan a szóbeli árlejtés megkezdése előtt nyújtandók be és csak akkor vétet-

nek figyelembe, ha azokhoz a bálnompénz mellékelve van és ha az ajánlatot tevő kijelenti, hogy az árlejtési feltételeket ismeri és elfogadja.

A zárt ajánlatok borítékán megjelendő, hogy az ajánlat mely munkacsoportra esetleg az egész munkára vonatzik.

A tervek és előméretes költségvetések a gazdasági tanácsnok urnál az árlejtést megelőzőleg megtekintethetők és azok másolatai Tabakovits Emil művezetőtől beszerezhetők.

Megjegyezzük, hogy a város közönsége fentartja magának a jogot, hogy a beérkezett ajánlatok

közül az ajánlati összegkre való tekintet nélkül választhasson.

At árlejtésen csakis helybeli iparosok ajánlatai vétetnek figyelembe.

A csoportos árlejtések megtartása után az összes munkarats fog árlejtés tartani, mely árlejtésen azonban csak a csoportonként megtartandó szóbeli árlejtések megkezdése előtt benyújtott írásbeli zárt ajánlatokkal lehet részt venni.

Arad sz. kir. város gazdasági széknek 1900. évi november hó 19-ik ülésből.

Kiadta:

Vannay.
aljegyző.

Karslbadi női glace kesztyűk
párja 90 kr.

Fegyházban kötött
gyermek, női és férfi
harisnyák egyedüli
raktára.

Mosó bársonyok a legújabb szil-
neken érkeztek.

Flanel ingblousok
és övek nagy vá-
lasztékban.

ALAPITTATOTT 1840.

Legujabb
diszkülönleges-
ségek.

Ujdonságok!!

Selyem, szövet, barchetokban, dús választék csipke és szövet függönyökben. Futó és salon szőnyegek, paplan és matraccok a legjobb minőség. Kész női és férfi fehérneműek. Valódi szepességi asztalneműek.

ROSENBLÜH H. és TÁRSA

ARAD, SZABADSÁG-TÉR és FORRAY-UTCZA SAROK.

Selyem és flanel
jouponok a legjobb
minőségben.

ALAPITTATOTT 1840.

Legujabb
női és férfi
nyakkendők.

A legjobb **„SMYRNA“** szőnyegek legfinomabb gyapju anyagból „Koni ipar“ Torontáli szőnyeggyár. Arad és vidékén csak nálunk szereshető be gyári áron.

1000—1500 holdas

16 minőségű föld

gazdasági épületekkel

ellátva 10—15 évre bérbe kerestetik; a birtokról bővebb leírást és a bérleti feltételeket kérek.

Lakházak

6. 7, 8°/-ot jövedelmezők,
ugyszintén

300 holdtól feljebb birtokok eladók.

Bővebb felvilágosítással szolgál

Rosenberg Károly,

Eötvös-utca 12. szám.

3191

Ha jó KÁVÉT

akar inni, rendeljen a

FIUMEI KÁVEBEHOZATALI TÁRSASÁG-tól

Fiumból.

4 ¹ / ₂ kg.	New-Cuba	szem tiszta	6-75 frt
" "	Manilla	zamatos, erős	6-75 "
" "	Hodeida Mocca	pompás ízű	7-42 "
" "	Soerabaja	legén. aromatikus	8-55 "
" "	Cuba, Ceylon, Menado	Kitűnő keverék (külön külön csomagolva)	7-42 "

A kávéhoz csomagolható:
1/4 kg.

Imperial-tea 1 frt 60 kr.

Minden elvámolva és bérmentve utánvétellel.

Árlap ingyen és bérmentve.

Városi és megyei telefon 439.

Legszebb karácsonyi és újévi

ajándékok.

Dus raktár dísz ezüst-
tárgyakban.

Szolid árak.

Weinberger Ferencz
ékszerész, Arad, Központi szálloda.

Ujjonosságok

Saját műhely!!!

Nagy raktár díszes és más ékszerekben.

Genfi zseborák nagy raktára.

Valódi jól szabályozott

Chief-Office 48, Brixton-Road, London, SW.

Valódi

ZAGORIAI MELLSZÖRP

kellemes és hatásos szer felnőtteknek és gyermekeknek.
göres, fuladás, számarhurut, tüdőhurut, elnyálkásodás és
mindennemű mellbetegségek ellen. Elősegíti a felkötődést.
Egy palack ára csak készpénz ellenében 3 korona 30 fillér.

Székföldi Apotheker

5144

A. THIERRY'S BALSAM-FABRIK

In Prograda bel Rohits.

Ugyetn kell a tok-zárakra s az abban be nyomott cégjegyzésre:
A. Thierry's Schutzengel Apotheke.
Kapható Török József gyógyszerárában Budapest, Király-utca 12.

Zálogcédulákat,

tört aranyat, ezüstöt és mindennemű
ékszer-tárgyakat

a legmagasabb árrban megvesz

vagy ujjakká átcserél: 2989

DEUTSCH IZIDOR

órák, ékszerész, Templom-u., Minorita-palota.

Ugyanott mindennemű ékszer-tárgyak,
arany és ezüstművek alkalmi bevá-
sárlások folytán a legjutányosabb ár-
ban kaphatók.

Egy 13—14 éves fiu
mint

gyakornok

egy szállítási és bizományi üz-
letben, fizetéssel

felvétetik.

Czím a kiadónivatalban.

Orvosi tekintélyek által kipróbált
s nagyobb kórodákban kitűnő sí-
kerrel használt külszer a

REUMA-SZESZ

biztos s kiváló gyors hatású kösz-
vény, csúz, reuma, ischias stb. ellen.

Hatása meglepő, a mennyiben
gyakran még a legidültebb kösz-
vény és csúzfájdalmakat is már
néhány szori bedörzsölésnél tel-
jesen megszüntette.

**Fog- vagy fejfájást 5 perc
alatt megszüntet.**

Egy üveg ára használati utasítással
1 kor., erősebb 2 korona 40 fillér.

Kapható csaknem az összes
gyógytárakban.

Postán utárvétellel, vagy a pénz elő-
zetes beküldése után küldi a
készítő:

WIDDER GYULA

gyógyszerész, S.-A.-UJHELY.

Főraktárak Budapesten: Török
József gyógyszerárában, Király-
utca 12. és az Egger-féle „Ná-
dor gyógyszerár”-ban, Váci-
körút 17. szám.

Aradon: Földes Kelemen, Ha-
jós Árpád, Khudy József és
Vojtek Kálmán gyógyszer-
tárakban. 2819

Számtalan elismerő és köszönő levél. Bámúlatos gyógyeredmények.

Bármily színű haját

lehet 10 perc alatt szép feketére festeni a HAJÓS-féle

MELANOGEN-nel;

legjobb ólommentes, teljesen ártalmatlan haj-
festőszer, ára egy adag egy frt.

TYÚKSZEM, SZEMÖLCS,

és mindenféle bőrkeményedés ellen a legbiztosabb hatású szer a Hajós-féle

ANAGALLIN,

— ára egy üveg 35 kr. —

NYILATKOZAT.

Igen tisztelt gyógyszerész Ur! Nem mulaszthatom el,
hogy ezuton is hálás köszönetemet fejezzem ki Önnek az Ön ál-
tal feltalált „Anagallin”-ért, melynek rövid használata után
sikerült kellemetlen szemölcsseimről megszabadulni. Különböző
szerekkel már évek óta próbálgattam eredmény nélkül, míg az
most végre az „Anagallin”-nal sikerült. Fogadja érte ismét-
ten köszönetemet. — Arad, 1900. okt. 27-én. Vidor Sándor.

Fenti szerek kaphatók csakis a készítőnél:

Hajós Árpád

gyógyszertárában

Arad, Andrassy-tér 22. sz., a megyeházzal szemben.

Egyedüli és kizárólagos szőnyegraktár

DOMÁN SÁNDOR

Szabadság-tér 17.

Egyedüli és kizárólagos szőnyegraktár

DOMÁN SÁNDOR

Szabadság-tér 17.